מגילה

П

The following book includes:

- Tanach with Ta'amei Hamikra
- License: Public Domain
- Source: http://www.tanach.us/Tanach.xml
- The Metsudah Five Megillot, Lakewood, N.J., 2001
- License: CC-BY
- action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPHOO2162036 http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/
- Mishnah, ed. Romm, Vilna 1913
- License: Public Domain
- action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPHOO1741739 http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/
- On Your Way
- License: Public Domain
- Source: http://mobile.tora.ws/
- Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp
- License: CC-BY
- Source: http://learn.conservativeyeshiva.org/mishnah/
- Senlake edition 2019 based on Ben Yehoyada, Jerusalem, 1897
- License: CC0
- http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_ Source:
- **VFEPH001933802/NLII**

formatted by Ktavi. It was retrieved from Sefaria on April 30, 2023 ("" באייר ה'תשפ"ה 2023 (א" Sefaria on April 30, 2023 (א" באייר ה'תשפ"ה באירו

פרק ט	17	פרק ב הקורא למפרע	75
erq n	П	בן יהוידע על מגילה	75
erq 1	10		
GLU L	6	arq r	77
erq n	8	פרקג	35
erq t	L	GL4 Z	87
פרק ג	9	פרק א	91
פרק ב	†	משנה מגילה	91
erq x	7	•	
XOUL	7	פרק י	14

תוכן העניינים



בַּנְם נַאֵּלְכָּׁנִ נְאַטְּמָאֵן וְטַיֵּבְרִי לְכָּּנְ אֲבַּנִּעִי מִכְּאָמָּנִ נְטְּמָאֵן נַמּלְכָּׁנִ נְאָטְּנִי נִדְּנְעָנִינִ אָמְרָנִּ: לְכָּּנְ אֲבָּּוֹטִנִי בּּנְם נַאִּלְכָּׁנִי נְאָטְּנִי גַּאָמְרָנִי אָמִרָנִי אָמִרָנִי

אַבְל כַּאו: "אֵין אונַס":

ְּבְלֵי נְבָי שְׁנֵשׁ מְעֵּינוֹ נְכִוּלְ לְשְׁתּוֹתוּ: בְּדְת. לְפִי שֶׁנַשׁ מְעִּינוֹ נְכִוּל לִשְׁתּוֹתוּ פִּי אָם בְּלִשְׁינִ בְּבְי בְּרִוּל, וְיֵשׁ שְׁאֵינוֹ נְכוֹל לִשְׁתּוֹתוֹ פִּי אָם בְּלִשְׁינִ

ַלְׁעַּגְּתוּע:

שור פּרְפַּס וּהְבַלֶּת. מִינֵי בְגָּדִים צִּבְעוֹנִים פַּרַס לָהָם גַּנְה. מְקוֹם וַרְעוֹבְיִי

יַמִים רַבִּים. עַּשְה לַהָם מִשְׁהָה:

הפַרְהָמִים. שְּלְטוֹנִים בָּלְשׁוֹן פְּרַס:

פּוֹרָשׁ לְסִוֹּף שְׁבְעִּים שְׁנָה שֶׁל גָּלִּוּת בָּמָסֶׁכָת הַעֵּלְרִּי בְּעִּלְרִּי בְּעִלְרִּי בְּעִלְרִי בְּשָׁבְת הַשֶּׁלְרִּ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ, וגוֹ'. כְּשְׁנִּחְלֵּים הַשֵּלְכִּוּת בְּיֵדְיִּ וְרַבּוֹתִינוּ פְּרְשׁוּהִי בְּעְנְיִן שֶׁלְ נְּלִיהְ בְּעָלִי

וּיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ. מֶלֶךְ פְּרֵס הָיָה, שֶׁמֶלַךְ תַּחַת

וּאִשָּׁיִ לְּדִוּאִ דֹּוֹלֵּר נַמֶּלְנַ אָּאָר בִּיָּר נַסָּריַסִים אַע_יַפְּיָה בְּיִרְטוֹבָת מַרְאָה הָיִא: (יב) וַהְּמָאַן הַמַּלְבָּה פּמֶלֵבְ בַּכְּטָר עַלְכָּוּת לַבּרָאוֹת הַעַּעִים וְהַשְּׁרִים אַםאַנרוש: (יא) לְהָבִיא אָת־נִשְׁהָּי הַפַּלְבֶּה לְפָּנִי וְכַּרְכַּׁס שְׁבְעַּתְ הַפֶּרִיסִים הַמְשֶׁרְתִים אָת־פָּגִי הַמֶּלֶךְ אַמָּג לַמְׁצִיּמְׁן בֹּוּטָא טַנִׁבוּוָלָא בֹּלִּטָׂא וֹאָבֹלִטָא וֹעָּג (ס) (י) בּיּוֹם בּשִּׁבִיעִּי בְּטָּוֹב בָּבַרַ בַּעֵּלֵב בַּיֵיוֹ מְאֲשָּׁרְ נְּאָנִם בַּנְעַ בַּפּּלְכִוּת אָאָר בַשָּׁלֵב אָטַאָּוֹרְוּשִּ: כּוֹגֵּנוֹ אִישׁ־נְאִישׁ: (מֹ) נַם נִשְׁמִּי הַשַּּלְכָּב עַּשְׁמָב אָנָס כִּי־בֶּן וּ יַמְדְ הַּמְּלֶךְ עֻּלְ בְּלִ־רֶב בִּיתוֹ לַעֲּעָוֹת מַלְכָּוּת רָב בְּיָד הַמֶּלְדְּ: (ה) וְהַשְּׁתִיָּה בַּדָּת אֵין וֹטַאַׁלוּעִ בֹּכְׁלֵ, וַבְּׁבַ וֹכְּלֵים מִכָּלִים אווָים וֹוֹו וֹכְּטֹׁנִ אָּלְ וֹאִפֹּע בּּטִמְוֹאֵאָ וֹוֹנִ וֹסְטִוֹנִע: (וַ) וֹאַנֹלְּמָׁן הַּגְיַלְנְנֵי כֹּטֹׁן וֹהַמִּוּנִי הַאָּח מִמָּוִע וְ זִּנִיֹּכִ בּעֶּלְנֵּ: (ו) טַּוּר ו בַּרְפָּס וּתְבֶּלֶת אָחוּוֹ בְּחַבְלֵי־בָוּץ וֹתַּגַ בַּטְׁהָּנֵ מִהְטְּׁנִ מִּלְתִּי נְמִנִם בַּטְּהָגַרְ צִּדָּעִ בִּנְעוֹ עַמְּלֵבְ לְכָּלְ-הָעָהֶם הַנְּמִאָּאִים בְּשִּישִׁן הַבִּירָה לְמִאָּרוֹל וּמְאָת יְוֹם: (ה) וּבְמְלְוֹאת | הַיָּמָים הָאֵּלָה עַּעָּ וֹאָּטַ וֹלֶּבְ עַפְּאָבְעַ יִּבִוּלְעַוְ וֹמֶנִם בַּבָּנִם אֲמִוָּנִם לַפּֿלָּגו: (ב) בַּבּבוֹאַעָן אָע-מָאָר בָּבָוִר מַלְכוּעָן עַניל ו פָּרָס וּמֶדִי הַפּּרְהְּמֶים וְשְׁרֵי הַמְּדִינִוֹת אָלוִשׁ לְמָלְכִוּ עְּשְׁהָ מִשְׁמָּה לְכָּלִ־שְׁרָיוּ וַעְּבָּוִיוּ כּסֹא מּלְכוּעוּ אָאָר בְּשִׁנְאָן הַבִּירָה: (r) בִּשְׁנִע (כ) בּּנֹמִים בִּעָה בְּשֶׁבֶּה ו הַמֶּלֵב צִּּםֹהִנְרָנְה 'גַּלְ מְהְדּוּ וְעַּדְ־כּוּשׁ שֶׁבַעּ וְעֶשְׁרָים וּמֵאָה מְדִינְה: (א) וֹנְנֵי בֹּימֵׁי אַטַאָּוֹנְוָח בִּיּנִא אַטַאָּוֹנְוָח בַּמְצִּבָּ

אָם הִיא בַּת לְשׁוֹן אַמֵּר:

הַבְּבֶר הַזָּה. נְהֲבֵר זָה מָקְרָא קַצֵּר: רְבֶר מַלְכוּת. גְּוַבַת מַלְכוּת שֶׁל נְקָמָה שֶׁצְּנָה לְהַרְגָה: רְבֶר בַּלְשׁוֹן עַמּוֹ. כּוֹפֶה אֶת אִשְׁתּוֹ לִלְמֹד אֶת לְשׁוֹנוֹ

עָּוְהָה. קִשׁוּן עָּוּן: פִּי יַצֵּא דְּבַר הַמֵּלְפָּה עַל פָּל הַנְּשִׁים. זָה שָׁבְּוְּהָה אָת הַמֶּלְּה עַל פָל הַנְּשִׁים לְהַבְּוֹה אַף הַן אָת בַּעְלִיהָן: האַמְרְנָה שֶׁרוֹת פְּרַס וּמְּדִי וּגִו^י. לְכֹל שְׁרֵי הַמֶּלֶה אָת

בְּרָת מֵע לַגְּשְׁוְת. מוּסֶב עַּלְ "נּיּאָמֶר הַמֶּלֶּךְ לַחֲבָמִים": בַּרְשְׁנְאַ שְּתְר, מוּסֶב עַּלְ "נּיּאָמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲבָמִים":

ְלְמִּנְם אֵׁעְ בַּנְּבֶּׁר. 'לְמָּדְנִּ נְבֶּלְ יִנְלְהָּיִ נְּעְ נְבִּלְ... אֶלְנְ בִּם:

כּּ. כֿו גַּבָר בַמֶּלְנִּי כּּ. כֿו מִנְבֵּץ בַמֶּלְנַ בָּכָּלְ מִאֶּפָּס מְלֵיהָ אֲשִׁפְּאָס גְּנִימִּי בַּאָבָּר:

בְּנִוֹת יִשְׂרָאֵל עֲרָמּוֹת וְעוֹשְׁה בְּהָוֹן מְלָאִכְּה בַּשְּבָּת, נְגִּוֹר

לְנֵינְוְעַ כָּלְאֵנְתְּ תְּנֵבְ בַּבְיּנְתְוּ וְמְנַבַּבְ כַלְאָנְן הַּמְּנִ: אָּגַ_מְּנִגְיֵּה וּמְנִינְה כִּכְּחָבָּה וְאָגַ_עָּם וְעָּה כִּלְחוּנְוֹ מְמִוּכֵּן: (כב) וַיִּשְׁצֵח סְפָּבִים אֶּל־פָּל־מְדִינְוֹת הַמֶּכֶּוּ פּבּּלֶר בְּמִּינִי בּמֶּלֶב וְהַמִּינִים תַּנְּמָתְ בַּמֶּלֶב כְּנָבָר וּנִתֹר וֹבֿר לְבַּהֹּלְיִנְיִנְ לְמִיּצְרָנְ וֹהַּגַ_בַּמֹלו: (כא) נוּיִמַּב אַשֶּׁר־יַנְּשֶׁהְ בְּבָלִ־מַלְכוּתְוֹ בָּי רַבָּה הֵיא וְכָלִ־תַּנְּשִׁים לְרְעוּתָה הַטּוֹבֶה מְמֶּנְה: (כ) וִנְשְׁעֵעׁ פְּתְּגָם הַמֶּלֶר וֹאִשָּׁי, לְפָּׁנִּ, פַשְּׁלֵב אַׁמַאִוֹרָוָא וּמִּלְכִּוּטִׁבְּ וֹשָּׁוֹ פַשְּׁלֵב וֹנפֿעָּׁר בּבַעָּׁי, פַּבְּסַ-וּמָבִי, וֹלֵא הַגְּבִירָ אָּמֶּר לָאַ-עַּרָוָא (יט) אִם־עַּל־הַמֶּלְרְ טֵּוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּתֹ מִלְפָּנְיִוּ אַע_בַּלֶּר נַמֶּלְכָּּנִי לְכְׁלְ אָנֵר, פַמֶּלְנָּ נִכְּוֹ, בֹּנְּגָוְ וֹצֵׁאָנַ: בּוֹּיִב עַאַמְּׁלְנְיֵב ן חֻּלְוֹע פָּרָסַ-וְמָּדִי אֲחֶׁרְ חֲמְעִּיּ אַת־וִשְׁתָּי הַשַּּלְבֶּה לְפָּנֵיו וְלֹאִ־בֵּאָה: (יח) וְהַיּּוֹם בּהֵינִיבֵוֹ בְּאַמְרָם פַשְּׁלֵב אִּטַהְוֹנְוָהְ אַמֶּר לְפַרָּיִא בבר־המלכה על־כָל־הנשים להבוות בעליהו אֹמֶׁר בְּכֶּלְ-מְּנִינְוְעִי עַשְּׁלְבָּ אַׁעַּמִּוֹנְוְמִי: (יוֹ) בְּיִבִּיצִא וֹאִשֹּׁי בּשִּּלְכָּשׁׁ כִּי תַּגְ-כָּגְ-נַאָּנִים וְתַּגְ-כָּגְ-נַּתְּשִּׁיִם לְפְּגֵי הַמְּבֶּוֹ וְהַשְּׁרִים לְאִ עַּל־הַמְּבֶוֹ לְבַּוֹוֹ עְוְהָה בְּנֵץ הַסְּרִיסְים: (ס) (מוֹ) וַיְּאמֶר מומכן [מְמוּכָּוֹ] זְּלֵב | אָאֶה לָאַ הַּאַעִּר אֶת בּאָבּר בַּשֶּׂלֶב אָםאָנְרִוּא בַּמַּלְכְוּת: (מוֹ) כְּדָת מְה־לַצְשׁוֹת בַּמַּלְכָּה וֹשְׁתֵּי אָבֹי. ו פּֿבֹים וּמְבָּי בְאָי פֹּדֹי בַּמֶּלְבַ בַּיָּאַבָּים בֹאַאָּנִב מער אַנְמָּטָא עַרְשִׁישׁ מֶנְטָ מַרְסָּנָא מְמִיבֶּן שִּבְעַּת לְפְׁנֵּי כְּלְתְּיִבְוֹלֵי נְעִׁי נְעֵין: (יִד) וְהַקְּרֶבְ אֵלְיוֹ כַּרְשְׁנָא ַבּמֶּבֶבּ בַטַּבְּמֵנִם יְדְעֵינִ הַעְּמָנִם כִּיִבֵּן דְּבָּר בַמֶּבֶבּ נוּלֵגְּׁלֵּ עַמְּלֶבְ מִאָר נִעַּמְׁתְיָ בָּנְיִבְּיִי בְּיִבִּי (יג) נִיּאַמֶּר

GLU X

עסתר אסתר

נַם אָת הַבּוֹר הַבָּר יָהָ אָחָד מִשְׁנֵי צַּדִּיקִים שָׁנָּחַן לָהָם דָמָוּ יְשׁוּעָה: דָּוֹד וּמְרָדְכִי. דַּוֹד, שְׁנָּאֲמֵר "נֵם אָת הַאֲרִי יְשׁוּעָה: דָּוֹד וּמְרְדְּכִי. דָּוֹד, שְׁנָמֵר "נֹם אָת הָאָרי הַיִּי אָמֶר: "לֹא בָא לְזָדִי דָבֶר

אַשֶּׁר לֹא תַגִּיד. כְּדִי שְׁיּאִמְרוּ שָׁהִיא מִמִּשְׁפַּחָה בְזִּינָה וִישְׁלְחִוּהָ, שָׁאָם יַדְעוּ שְׁהִיא מִמִּשְׁפַּחַת שָׁאוּל הַמֶּלֶוּ

נוֹכַנֵּגְ אָׁע פּמְׁרִנְּלֵנִי: זְרֵיז נִּמְמְנֵּר בְּאָהֶּׁר: לוֹ לְבַּע: נְבִּנְעִינִּוּ פְּרְאִוּ ''לְבִּיִּע', לְאִהָּר: נְבְּנִנְיִי 'אָשׁ פּמְרֵנְאַנִּי' זְרֵיז נִּמְמְנֵּר בְּאָבְּר; מִאֶּלְ כִּלְּוֹ:

לו נְשִים הַיָּפוֹת שֶבְּמְרִינָתו: אִישׁ יְהּוּדִי. עַל שֶׁגְּלָה עָם גָּלוּת יְהּוּדָה. כָּל אוֹתָן שֶּגְלוּ עָם מַלְבֵי יְהוּדָה הָיוּ קֶרוּיִים "יְהוּדִים" בֵּין

ְּנִפְּׁלֵּר נִשְּׁלֶרְ פְּלֵידִים. לְפִי שֶׁבֶּל פְּקִיד וּפְקִיד יָדוּעוֹת. זְכַר אֶת וַשְׁתִּי. אֶת יָפְיָה יְשְׁבֶּל פְּקִיד וּפְקִיד יֶדוּעוֹת.

מִטְהַבֵּנְ כִפְּׁנִי שַׁזֹּגִר בִּיתִ-הַנְּשִׁים כָּדַעַּת אֶת-שְׁלָוֹם אַמֶּר לאַ־תַּגִּיד: (יא) וּבְבְלַל־יָוֹם נִיוֹם מֶרְדְּבַלִּי אַסְמֵּר אָת־עַּמָּה וְאָת־מְוֹצְרְתָּהְ כָּי מֶרְבָּבֶּי צָּנָה עָּבָרִי וֹאָטַ-דַּאָרוֹטָיִהָ לַטִוֹב בָּיִתְ הַּבָּּשִׁים: (י) לא־הַגִּירָה פּוֹגַּרְוֹת פַרְאַנִוֹת לַטִּת־לָצִּ מִבֵּּיִת פַמֶּלֵבְּ וַנְשְׁנָּטִ אַע_סַּמְׁרוּלֵוּיָהַ וֹאָע_מִנוְטָּהָ לָטָע לָבּ וֹאָעְ אֶוֹבֹּג וְמִיטְב הַנְּעְרֶה בְעִינְיוֹ וֹמִשְּׁא חֲסֶד לְפָּנִיוֹ וֹיְבַהֵּל אָלְבַנִי נַמְּלְנֵּ אָלְבִינִ נַדְּיִ מִתְּרָ נַנְּּמְתָּרָ נַמְּ עבְּוֹת אֶל־שׁישִׁי הַבִּינָה הָאָלְהַ הַבִּינָה הָאָלְהַוֹּה אֶלְהָתוֹ וּנְׁנֵי בְּנַאֵּמֹת גַּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדְּתֹוֹ וְבְהַבַּקָּץ נְעָרִוֹ וּבְקוֹת אָבְיהָ וְאִמֶּה לְקְחָה מְרְדֵּבֶי לוֹ לְבָת: (ח) אַין לָה אָב וָאַם וְהַנְּעֲרָה יִפַּת־הֹאַר וְטִוּבָת מַרְאָה (ו) וַיְהִי אמֶן אֶת־הָּדַסָּה הֶיא אֶסְתָּר בַּת־דִּדוֹ בֶּי עְּבֶּוּ יְהִיבְּיִנְ אָתְּוֹרְ הָגְּלְהִ נְבִּיכִרְנָאִצֶּר עֲבָּוּ בְּבֶּלִי: הְגְּלָה מִירְוּשְׁלֵים עִם־הַגְּלָה אֲשֶׁר הָגְלְהָה עָם יְכְנָיֶה נאגר פורשמעי בורקיש איש ימיני: (וֹ) אַשֶּׁר אַישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשִּישָׁן הבִירָה וּשְׁמְוֹ מֶרְדָּבֹי בֶּן נאַטֿג נגּגמֿד פַבּּבָּר בַּגִּגנג פַפּגלַב נגּגַּא בַּנוּ: (ס) (ב) (ד) וְהַנִּעְרֶה אַשֶּׁר הִיטִב בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ הִמְלֶךְ תַּחָר סׁבֵּיס בּמֶּבֶב הֻמֶּב בּוֹּהֵים וֹלְטִוּן שַּמִבוּבוֹנֵין: אָל־שוּשָׁן הַבִּירָה אֶל־בָּית הַנְּשִׁים אֶל־יַר הַגָּא מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּעִי אָת־כָּל־נַעְּרֶהְיִהוּלָה טוֹבָת מַרְאָה מֹנֹאֵנ: (ג) וֹנֹפְּלֵנ פַּעֵּנִנִי פַּענִינִים בַּבָּלְ בְעִנִינְוָע מֹאָבׁנֹינו נֹבּלֹאָנוּ נַמֹּבְנִי דֹֹאַבְוְעִי בִּעִינְוְעִי מוּבָוּע אֹמֹרוֹלִזוֹר עַלְינִי: (ב) ניאִמְרוּ נַעִּרִי־הַמֶּלֵוּ אַּטַאָוֹנְוֹאַ זַּכֹּר אָטַ־וֹאָטַּי וָאָטַ אָאָרַ־עַּאָטָר וָאָט (א) אַטּר הַדְּבָרִים הָאֵּלָה כְּשֶׁרְ הַעָּר הַעָּרָר לְּשְׁלְתַּ נְדִּי. לְנַשְּׁלְוָתוִ סְּם נַּמֶּנְת: בּמֶּלְנִי: בְּמָוֹנִוֹנִי נִּמְלִנִּיוֹ בְּמִּ

אַין אָסְחֵר מַגָּדָת מֹלַדְחָה. לְפִּי שְׁמֶּרְדָּכִי יוֹשֶׁב בְּשִׁעַר אַין אָסְחֵר מַגָּדָת מֹלַדְחָה. לְפִי שְׁמֶּרְדָּכִי יוֹשֶׁב בְּשִׁעַר

אָל בֵּית הַנְּשִׁים שֶׁנִי. הַשְּנִי: בּחֹדֵשׁ הַצְּשִׁירִי. עַת צְּנָה שְׁהַגּוּף נָהֵנָה מָן הַגּוּף. זְמֵּן הַקְּדְוֹשׁ בְּרֵיְהְ הִּגֹּא אוֹתוֹ עַת צְּנָה בְּדִי לְחַבְּנָה עֶלְיוּ: הַבְּעִים. הַבְּעִילוֹת, שְׁאֵף נָשִׁים הַבְּעִילוֹת קְבַּץ: הַבְּינִה לְמְּדִינוֹת עְּשְׁה. לְכְבִוֹדֶה הֵנִים לָהָם מִן הַמֵּס

בְּלְ אֲשֶׁר תַאַמֶּר. כָּלְ שְׁחַוְלִּ וְמִינֵי זְמֶר:

שני וֹמַו:

מְחַזֵּר לְּדַעַּת מַב יְּהֵא בְּסוֹפָּה:

זָה אָלָא לְסְמֹך עָלְיִר לְהַלָּחֵם עִם זָה". וְכֵּן מְרְדָּכִּי אַמַר: "לֹא אַרַע לְצַדְּקָת זּוּ שְׁתִּלְּחֵה לְמִשְׁכֵּב נְבָרִי יְלְאַ שְׁנְּתִידָה לְקוּם לְהוֹשִׁיעֵ לְיִשְׁרָאֵל". לְפִּיכָּך, הָיָה

(ס) (כא) בּיָּמִים הָהָם וּמְרְדָּבִי יִשְׁב בְּשְׁעִּרִ-הַמֶּבֶנִ מֹבׁבֹּכִ, אַסְעַּב תַּאֲב כַּאָאָב בּנִנִינִי בַּאָמֹנִי אַטְּנִי: וֹאִעַרַעַּבְּּהַ בַּאָאֶרַ אָנָהַ עָּלְיָהַ עָּרְבָּבֶיִ וֹאָעַרַעַּאָעָר יעָע בְּשְׁעַרְ־הַמֶּבֶרְ: (כ) אֵין אֶסְתָּר עַגָּּדֶרְת מְוֹבַדְתָּה עּמֶלְנֵי: (גם) וּבְיַעַּלְּבֶּלְ בִּעוּלְוָע הֵּנְגִע וּמָבְנֵבֹל אָסְתָּר וַהְּנְחָה לַמְּדִינוֹת עְשְׁה וּיַתוּ מִשְׁאָת בְּיַר פּמֶלְנְ מִאְשָׁב לְּנְוְגְ לְכָּגְ אָּנִיוֹ, וֹאֶּבָּנְיִוּ אֵע מִאְשָּׁב בְּרְאִשֶּׁה וַיַּמְלִיכֶה תַּחַת וֹשְׁתִּי: ('T) ['Ÿ¥ וֹשֵׁמָׁג לַפָּּגְוּו מִפָּגַיַנְבְּּטִוּגְעִ נָּגְּמִׁם בָּטִּגִים מַּבְּנִנִע נּגֹאַנִר נּמֹגֹּב אַעַ־אָסְמֵּרְ מִכָּּלִ-נַּנְּאָנִם נִעַּאָּצִינַן בּנּאַ-טַבְּת מִבָּע בֹּמִלָּנִי מִוֹנִע מִבְּנַנִינִיוּ: אַטַהּוֹנוָתְ אָנְבּיֹנִי מּנְכּוּעָוִ בּּעָבָׁת עַהְּהִינִי. עו בְּגִּינִ, בָּלְרְרְאֵיהָ: (מוֹ) וַשִּׁלְּקְּח אֶּסְתֵּר אֶלְרַעַּמֶּלֶנִּ פּצִי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שְׁמֶר הַנְּשָׁים וַתְּּהָי צָסְמֵּר נִשְּׁאַת אָל־הַמְּׁלֶּךְּ לְאִ בְקְשְׁׁהֹּ דְּבֶּרְ בְּיִ אָם אָת־אָשֶׁרְ יֹאַמֶּר פֿע־אַּלינוֹיִלְ גַּעַ מְּנְבַּיֹכִי אָּמֶהְ לַצִוֹעַרְנָן לְכָּעַ לְלָנָאִ בּה הַפֶּלֶר וְנְקְרָאֵה בְשִׁם: (מוֹ) וּבְהַגִּינִעַ הַשְׁם פּבְּיכְגְּאָים לא־חָבָוּא עוד אָל־הַמֶּלֶךְ בָּי אַם־חָפַּץ פּוּמִים מְּנִי אָבְ־יֵנִר אַנְּשְׁלֵיוּ סְרֵנִים פַּמֶּבְוּ הַעָּר (יד) בְּעֶּרֶב ו הָיא בְאָה וּבַבּקֶר הָיא שְבָה אֶל־בֶּית לַה לְבָוֹא עַמְּה מְבֵּית הַנְּשִׁים עַּדְ־בֵּית הַמֶּלֶךְ: בַּנְּהְרָבְי בְּאָבְ אֵבְבַמְּצְבְׁנֵ אֵנְ כָּבְאָהֶבְ הַאָמָב נַנְּעֵוֹ שְׁבְשִׁים בַּבְשְׁמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנְּשִׁים: (יג) וּבְוֹה יְמֵי מְרוּקְיהָן שְׁשֶׁה חֲדָשִׁים בְּשָׁמֶן הַפֹּר וְשְׁשָּה לַה כְּנֵת הַנְּשִׁים שְׁנֵים עְשֶׁר חֹנָשׁ כֶּי כֵּן יִמְלְאָוּ וֹנֹתְּרָהְ לְבָוֹא ן אָּלְ-בַּשֶּׂלֵבְ אָּטַהְּנִרוּשְ מִקּץ בִּינִוּע אָסְמָר וּמַר־יֵּעְשֶׁה בְּה: (יב) וּבְהַגִּיעַ תֹר נַעֲּרֶה

פול ד

ל אַסְעַר

בְּשִׁבְעִים לְשִׁוֹנוֹת שְׁהָיָה מִּיּוֹשְׁבֵי לִשְׁבַּת הַגּּוִית: בְּלְשְׁנִן מִוּרְסִי, וְאֵין יוֹדְעִים שְׁהָנִה מֶרְוְכִי מִפִּיר לַמֶּלֶּך: וייָרע הדָבֶר לְמֶרְדְּכִי. שֶׁהֶיוּ מְסַפְּרִים דִּבְרֵיהָם לְפָּנְיוֹ ווּיְכָּתֵּב בְּסֵפֶּר דִּבְרֵי הַיָּמִים. הטוֹבָה שָׁעָשְׁה מְרְדְּכִי

לְכָּדָּגְ נַמֶּלֶנֵי: (כּ)

נוּשַׁלְוּ אָדִּיהָם תַּלְ־עֵּאְ נוּכְּמָב בְּסָפֶר דִּבְרֵי הַנָּמִים לְמֵּלְנֵי בֹּאָם מֹנְצַבְי: (כֵּי) וּנִבְקוֹת בַּבַּבָּרָ וּנְמֵּגָּא פּבַּבֶּר לְמֶּרְבֵּבְי נִצְּיִר לְאָסְתָּר בּמּלְכָּה נִהָּאָמֶר אָסְתָּר נוֹבֹלְתִּוֹ נְתִּבְנִם גָּוַ בַּשְּׁלְנֵּ אֲחַחְּׁנֹנְתָה: (כב) נוּנֹנֹת לאָן בֹּיִּעָוֹ וֹטְיֹבְתְּ הָּדֹיִ - סָבִּיכִינִ בַּמְּבִינִ בַּמְּנִינִ בַּמְּנִי

ς

ŻĀĊĹŒ:

ְּיְבְּׁטֵּב לְאֵבְּנָם. יְבְּּמֵב סְפְּרִים לְשָׁלְתַ לְאָבֵי. הַפְּּרִינוֹת. יְבְּמֵב לְאַבְּנָם. יְבְּמֵב סְפְּרִים לְשָׁלְתַ לְאָבִי הַפְּּרִינוֹת.

בוא:

כִּי הַנּא יְהִּנְי, וְהִוּחָה עַל עֲבֹוֹתְ אֱלִילִים: הְפִּיל פּוּר. הְפִּיל מִי שֶׁהָפִּיל, וְלֹא פִּירַשׁ מִי. וּמְקֶרָא

בְּינְתְּטְׁרְּ בְּבְּרֵי מְּלְבְּכִי. מָאְנְמֶר שֶּׁלְאֵ יִשְׁטַּנְוֹנִי מְנְלְמִיתִי וּמְרְבְּיִ לְאִ יִּכְּרֵת וֹלְאֵ יִשְׁטַּנִוֹנִי:

פֿרְעִים וּמִשְׁתַּחָוִים. שְׁעָשְׁה עַּצְמוֹ אֱלוֹה, לְפִּיכָה,

אַטַר הַדְּבֶרִים הָאֵלֶה. שֶׁנְבְרֵאת רְפּוּאָה זוּ לְהִיוֹת

"נאָג_בּפּעָוּני אָאֵהֹר ו הַּגַ_מְנִינִּי וּמְנִינָּיִי וֹאָגַ_אַ*וֹ*יִ נוּכַּעָּׁר כַּכַּגְאַמֶּרְאַנָּע טַמָּן אָגַ אָּטַאָּבּרְפָּדִּי עַמֶּלָבְּ עַמֶּבְרְ בַּחָרְשׁ הָרְאִשׁוֹן בִּשְּׁלִוֹשֶׁה עַּשָּׁר יוֹם בּוֹ לַגְּאָנְע בּוֹ כַּמָּנְד בִּגִּינִינִּי: (יב) וַיִּקְּרָאוֹ סֹפְּרֵי (גא) נּגְאַמֶּר הַמֶּּלֶבְ לְבַּמֶּׁו הַכֵּסֶף נְתָּוּן לֵדְ וְהַעָּּם גַון לוּשְּׁלָּבְ לַבַּמֶּׁו בַּוֹרַבַמְּבָנָא בַּאַלָּגִי צַרַר בּוְּהוּדִים: אָּגַ צִּּלְזֹגְ נַשְּׁבֶּבְּ: (גְ) וֹנְּסָבְ נַשְּׁבֵבָּ אָעַבַּמַבַּאַטַּוּ מָאָגַ כּכּר־כָּטָף אָשְׁקוֹל עַל־יָדִי עַשֵּׁי הַמְּלָאַלָּה לְהָבָּיִא אִם הַּגְ עַשְּׁצְבֶׁ מְנֶר וֹכִּעֹר לְאִבּׁנִם וֹהֹמֶבִע אִּלְכָּנִם בּמֶּלֵבְ אֵּגְלֶּם תְּמֵגִם נְלַמֶּלֵב אֵגוֹ_מֻנִּע לְבַנִּגַּטִם: (a) מֹנִינִיִ מּלְכִינִינִ וֹנִינִיםְ חֻּנִיִע מִכּּנְ הָּם וֹאֵעַבִּינֹי. גְאָנִן הַּם־אָטָר מְפַּגַר וּמְפַּרָל בֵּין הַעַּמִּים בְּלָל אָבְר: (ס) (ח) נּאַמֶּר הָמֶּן לַמֶּבֶּר אָּחַהְנִרְוּשִ מיּוֹם ו לְיָוֹם וּמֵחָבְשׁ לְחָבְשׁ שְׁנֵים־עַּשֶּׁר הוּא־חָבָשׁ לַמֶּלְרְ אַּחַאָּוֹרְוְאַ בִּפִּילִ פּוּרְ בִּוּא בַּיּוְלָבְ לְפָׁנֵּי בַּמָּל בּוֹאַתוֹן בּוּאַ־חָבְּעׁת נִיסָׁן בִּשְׁנַע שְׁהַיִּם בְּשְׁבָב בַּבְּלַבְמַלְכָּוּנִי אֲמַהִוֹנְוְהֵה הַּסִ מְּנְבַּבְּלֵי: (וַ) בַּעַוֹרֶה וּנְבַקשׁת בְּמָּן לְבַּאָמֶנִר אָּעַ־בָּלִ־הַּנְּהַנְנִים אָאֶנִר וֹן בְּמְרְבֵּכֵי לְבַּוּו בְּי־הַגִּידוּ לוֹ אָת־עָם מְרְבַּבֶי לַוְ נֹגַּמְלֵא טַבְּוֹן טַבְּינִי: (וִ) נַגְּבָוּ בָּהֵגְנִינ לַהְּלַעִ (ב) דּגְרָא הַמֶּו כִּי־אֵיוֹ מֶרְבָּכִי כֹּרָעַ יִּמְשְׁתַּחָוָה בּבְרֵי, מְּוֹבְּכֹּ, בְּיִרְהַגָּיִר לְנָהַם אֵּשֶׁרְהַהָּוּא יְהִוּדִי: וֹנְוָם וֹלֵאַ הַּעֹת אַנְינִים וֹנּצִּינִוּ לִטִּמוֹ לָנִאַנְעַ שַׁתֹהַעָּנִי מֹאַנֹע עַשְּׁבְבֵּי: (ג) נֹיבִי כאמרם [כְּאָמָרָם] אַלִיוֹ וְוָם אַחָּבַבּׁחָּהַב פַּעֶּלְבַּ לַמְבַבְּלֹי, מִבְּנִהָּ אַטַּׁיב הַוְכָב אַע לַאַ וֹכְּבַתְ וֹלָאַ וֹהִשִּׁשִׁוֹנִי: (r) נַגַּאַמְׁבָוּ הַּבְּבַוֹּ נַּשֶּׂמֶבוּ וּמְשְׁתַּחַוּים לְהַמֶּוֹ כִּי־בֵּוֹ צִּנְּה־לָוֹ הַמֵּלֶרְ וּמְרְדֵּכִי וֹכֹּלְ תַּבְׁנָגְ עַמֶּבְנָב אָמֶתְ בֹּמֻּלְבָּ בַבְּמָּנִם אַעַבַּפַּטְאַנַ עִּתָּגַ כַּגַבַּנַאָּנִגַ אָּאָבַ אַעַוּ: (<u>L</u>) אַעַבַּבְּקָׁנוֹ בְּוֹבַבְּמְנֵינִא בִּאִלְינִ, וֹנִנְּהַאַצִינִּ וֹנְהַחַ (א) אַנוֹר ו הַּדְּבֶּרִים הָאֵלֶה גִּדּל הַמֶּלֶךְ אֲטִשְׁנֵרוֹשׁ דרישמאנ"ט בְּלַעַ"ו: וְהַבְּּח נְהְּנָה בְּשׁרְשַׁן. מְקוֹם שֶׁהָנָה הַשֶּׁלֶּךְּ שֶׁם נִתַּן הַחֹק בּוֹ בַּיּוֹם, לְהְיוֹת עֲּתִירִים לְיוֹם י"ג לְחֹדֶשׁ צֵּדֶר. לְבַדְּ,

בְּלֵלְ דְּבָר הַמֶּלְה: בלע"ו. וְהִוּא מִגְּוְרֵת "אָם נְלְחִם גִּישִׁטר"א טרמי"ש וְנִשְׁלְוֹח סְפְּרִים. וְיִהְיִּה נִיְבְלִה נִדְמִיתִי": נְדְמֹה: בלע"ו. וְהִוּא מִגְּוְרַת "אָם נְלְחַוֹם נְלְחַם" נְלְחִוֹם, וְנִשְׁלִה סְפְּרִר הַמֶּלְהִי

עָּיִשְׁאָלְּיִ מֵאֵת הַמְּלֶדְּ, לְהָיִלְת מִי שְׁהַטַּבְעַת בְּיָדִלְ שָׁלִים שְׁיִשְׁאָלִי מֵאֵת הַמְּלֶדְ, לְהָיִלְת מִי שְׁהַטַּבְעַת בְּיָדִל שַׁלִּים

שוּשָׁן נְבְוֹכָה: (פ)

עם נְעָם מִדִּנְה וּמִדִּנְה וּמָה נָעָם כִּלְשׁׁנְדִּׁ בְּעָם הַמֶּלָּה אֲחַשְׁוֹרֹשׁ נִּכְחָבֶׁה וְעָם נַעָם כִּלְשׁׁנְדִּׁה (יג) וְנִשְׁלֹיֹם סְפְּרִׁם בְּיֵד הַרָצִים אֶלִ־בָּל־מְדִּנְוֹה הַמֶּלָה לָהַשְׁמִּיד לַהַרָּג וּלְאַבֵּד אָת־כִּל־הֵּדִּנְה מְנֵער וְעַדּינִאוֹ מְף וְנְשִׁים בְּיִנִם אֶחָר בִּשְׁלִּינְה מְנֵער וְעַדִּינֹא שְׁנֵים־עָשֶׁר הוּא־חָדָשׁ אָזֵר וּשְׁלָלֵם מְנְעִר לְחָדֶשׁ שְׁנֵים־עָשֶׁר הוּא־חָדָשׁ אָזֵר וּשְׁלָלִם בְּעִרּינְה בְּלִיר לְכָל־הֵעְמֵּים לִהְנִת עְתָּהָר בְּמִּלְיִם הַּהָּר בְּשִׁישָׁן הַבִּינֵה וְהַשֶּׁלִּיד וְהַמֶּלֹר וְהָמֵּל יִשְׁבָּר לִשְׁבֹּר וְהַבָּח הַנְּיִה בְּשִׁישָׁן הַבִּינֵה וְהַשֶּׁלִּיד וְהַמֶּלֹר וְהָמֶל יִשְׁבָּר לִשְׁבֹּר וְהַנָּת וְתְּנִינִּה וְהַבְּיִר בְּיִבְּיִּר וְהַבְּרְיִבְּיִר וְהַבְּיִר וְהַעָּרִי

GLY X

9 אסער

פְּרָשָׁת הַכָּסָף. פַרוּשׁ הַכָּסָף: צל הָּוִמִּי בְּנַפְׁשָׁף. צל הַהְשְׁבִי, כְּמִוֹ "וְהָיָה כַּצִּשֶׁר דְּמִּיתִי". "צל הְּוַמִּי בְנַפְּשֵׁף": "צל הְּהִי סְבוּרֶה לְהַמְּלֵט בְּיִם הַהָּבְגָה בְּבֵית הַמֶּלְף, שָׁצִין צּהְ רוֹצְה

עוּבְרִים שָם נְהְנָה הַנְּתְ בָּעָת בְּעִיר:

בְּלְבִּיִּשׁ שְּׁלִּיִּ נְדְּתְיִי בְּשְׁבַּשְּׁלִיּחִים נוֹשְׁאֵי הַפְּפְרִים בְּלְבִּיִּשְׁ שְּׁלִיּ

כּּי אֵין לְבוֹא. אֵין דָּרֶךְ אֶרֶץ לְבוֹא אֶל שַׁעַּר הַמֶּלֶךְ בְּיִבְּלְנְצִי וְשְׁנְּבֵוֹיִ מְסְעִינַת אֲחַשְׁנֵרוֹשִׁ:

בְּהְּלְּנְוְלִים תַּלְ כָּנִי לְכָּי אֲנִאֲטַטַוּנִי לְהָּלֶם דִּימֶי נְמָרְנְכִי זְּנִתִי בַּתְּלְ נַטַּלְנָם אָמֶר לְנָ אֲנִיסְכִּימִי

לַיְּהוּדִים מְמֶּקְוֹם צַּחֵר וְצָּהְ וּבִית־צָּבֶירְ הַאַבֶּרוּ אִסַבְּטִּבְׁתְּ שַּׁטַבְיִּתְּ, בָּגֹּע בּוּאָעָ בָנִע וְבַּגַּלֶבְ וֹגַּעְנָב לְנִיפֶּׁלֵמְ בֵּיתְ נַפֶּלֵב מִכָּב בּיְּהִנְיִם: וּגְאַמֶּר מֶּבְבַּׁכֹּג לַנַאָּגִד אָּלַ אָסִעָּר אַלַ-הָּוֹבַעָּג בִּוֹפַאָּב (עב) ניגיידוי קטְרְדָּבֶי אָת דְּבְבֶרֵי אָסְתָּר: (פֹּ) (יג) נֹאָנָ, לַאַ נֹלֵבְאַנַ, לַבָּנָאַ אֶּלַבְנַפֶּׁבֶּנַ זֵּצִי הַלְנָהָים וְנִם: מֹאֹמֶׁר וְוְמִּים לְוְ פַשְּׁלֵב אָׁעַ חֲּבֹלִים פַּוֹּעֵר וֹטִינִי פּבּּנִימִית אַשֶּׁר לְאַ־יִּקְּרֵא אַחָּת דָּתוֹ לְהַמִּית לְבַּר בּל־אָיִשׁ וְאִשֶּׁה אֲשֶׁר יְבְוֹא־אֶל־הַמֶּלֶהְ אֶל־הָהָצַר כּֿלַ הַּבְּוֹי נַמְּבְיוֹ וֹהַם בִּעוֹינְיִע נַמְּבְיוֹ יְוָלְהָּיִם אָּהָהֹר (י) נּעַאַמֶּר אֵסְמֵּר לְנִיטְּוּ נִעַּׁצֵּנִיי אֶל־עֶּרְ אֵלְבַנָי: (יא) (מ) נֹּבְוֹא נִיעָּר נִיגִּר לְאָסְטָר אָת דִּבְרֵי מֶרְדֵּבֶי: אָגַ פַשְּׁלְנִּ לְנִינִיםוּּן לָוָ וּלְבַעַּתְ מִלְפָֹּנִוּ הַּגַ הַשְּׁנִי: לְבַּרְאָנְע אָעַ־אָּסְׁעַּרְ וּלְבַּגִּיר גָה וּלְצַּנְע עָבְיהַ לְבָּוְא כׁעֶׁכַבְּנִּע אַמֶּבְנַעוֹ בֹּמִנְמֵּוֹ לִנַּמִּמִנִם זֹעוֹ לֵנַ ביהודיים [בַּיְהוּדָים] לְאַבְּבָם: (ה) וְאָת־פַּהָשֶׁגָּן בּבְּסֹנ אַמֶּר אַמֶּר בַמֹּנְ לַמָּצִינִ הַּלְצִינִי בַשָּׁבֵנִ נַיּנְּגַ בְּנִ מְּנְבַּבְּנְ אֵטְ כָּלְ אָמֶר בַּנְבִּיּ נְאָת וְ פָּנָאָת אָלְ ـ בְּעָׁנְרַ עַּמְּנִר אָאָהָר לְפָּׁדָּנִ תְּאָתַר בַּעֶּלְבַּי: (1) מעבוע וֹתְּלַבְּמִעבוּע: (וֹ) נוּאָא שַׁעָּרָ אֶּלְבַמְּרָבֵּינִ אַאָּר הָאָמִיד לְפַּנְיהָ וֹשְׁצַּוֹרִי עַלְ־מָרְבָּבָי, לָוַעַּת וֹלַא לַבָּׁל: (בַ) וַטַּלַּבָּא אָסְטָּב לַבִּטָּב מִסָּבנסָג בַּמֶּבַב בֹּלְנְיִם לְטַלְבָּיִתְ אֶׁעַבְעָבְׁנְבָּיָ וּלְטַׁמָּרָ תְּעַנְּ עִגְּלְיִוּ וְסְרִיסְׁיהָ נַיּגִּיִרוּ לְהְ וֹתְּתְּחַלְתַלְ הַשַּּלְבָּה מְאָׁד וַתִּשְׁלֹח וֹאָפֶּׁר וֹאָת לֶנַבֶּׁים: (וַ) וַטִּׁרוָאִינִי וֹהַנְוָע אָסְטֵּׁר מֹנְיגה אֹבֹיל זְּרוֹלְ לַיְּהְוֹלִים וְצְּוֹם וּבְּכִי וֹמִסְפֵּד עַּלִּ ּוּבְבֶל־מְדִינְה וּמְדִינְה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ כּֿג אָגּג לַבָּנְא אָּגְ-הָּהַתַּר פַּעֵּלְנִּי בֹּלְבָנִהְהַ הָּעֹי: (r) וֹמְּלֵט גִּבְלַט וּמִּנְט: (ב) נַּנְבֶנְא מִּג לִפָּנִי שִׁמִּגַרַ בַּמֶּלֵב אַע_בּלְבַּׁגִּו נְגְּלַבָּׁת חַּלֵּ לִאָמָר נִגְּא בָּעָוּר הַעִּלְּבָּת (א) וּמֹנְבַּכֹּי, גַּגַתְ אָּעַבַּבְבְאָאֶוֹנְ דָּהְאָעַ וּנְּלֵנְתְ מִנְבַּבַּי, י"ג נְכְּחְבוּ הַסְפָּרִים:

שֶׁל פֶּסִת, שֶׁהָתְעַּנְּה יִ"ד בְּנִיסֶן וְמִ"וּ בְּיוֹם טוֹב רַאִּשׁוֹן וְעַלְּפְּסַת, שֶׁהָתְעַנְּה יִ"ד בְּנִיסֶן וְמִ"וּ נְיִים טוֹב רַאִשׁוֹן

בְרְשׁנִּחִ": זְחָפּׁץ בְּּדְּ הַשְּׁלְּהְ לַשְׁנָה הַבְּאָה שְׁהִרִּא זְמֵן הַהַרְגָּה: זְחָפּּץ בְּּדְ הַשְּׁלְּהְ לִשְׁנְה הַבְּאָה שְׁהִרִּא זְמֵן הַהַרְגָּה: זְחָפּּץ בְּּדְ הַשְּׁלָה לַשְׁנָה הַבְּאָה שְׁהִרִּא זְמֵן הַהַרְגָּה: זְמִלְרָשׁ אַבְּּנְה: "צַּשְׁרְ לֹא כְּדָּת' שְׁעַר עַמִּה בְאַנֶּס זְמִן רְשׁׁרָבְיִי מְּעָרְהַ אַבְּּנְהַ: "צַּשְׁרְר לֹא כָּדָּת" שְׁעַר עַמְּה בְאַנֶּס

לַסַכּּוֹ אָׁעַ הַּגִּעֶבׁ הַּכְּהָהו הַּגְ נַסָּכֵּל לַבַאָ אָגְ נַעֶּלֶב הָּגָאַ

GLU 1

GLU L - L

עקעירי: עקערי. הוא בית המקדש, שההא האקצע ובחצי שעמר אחריו בו וצוה לבטל המלאכה. ואַחשׁורוֹש לרש, וחור בו וצוה לבטל המלאכה. ואַחשׁורוֹש שעמר אחריו אם היא במל המלאכה. ופְשׁיטוֹ שֶׁל במקרוו. אף אם השְׁאֶלי מְמֶנִי חָצִי המלְכוּת.

רוּחַ הַּלְּדְשׁׁ, כְּמֶה דְּאַהְּ אֲמֵר "וְרִוּחַ לְבְשָׁה אָת רוּחַ הַלְּדְשׁׁ, כְּמֶה דְּאַהְ אָמֵר "וְרִוּחַ לְבְשָׁה אָת

אַמְּׁנֵי וּכַּבָּׁלֵּב ן אֵמְב כַמָּבְנֵב וֹנִינִלְנּ אֵעַבמָבׁבָּכֹּ, הֹּבְנִוּ זָבְׁתְּ אָמִשְׁנְ וֹכֹּגְ אָנַבְּנִוּ וֹהֹתְּרַבִּגֹּן לַּבָּנַ טִבְאָּנִם נּיְהוּדִי יוֹשֶׁב בְּשָׁעַר הַמֶּלֶך: (יד) וַהָּאַמֶּר לוֹ אַגוּוֹנּוּ מֵוֹטִ צְגִּי בַּכֹּלְבַמֶּע אַמֶּב אַנֹּי נְאָבְ אָעַבַּלְבַבְּיָּנ וֹלַם_לִמְשָׁר אַנֹּג לֵורוּא_לָצ אַם_פַּמֶּלָב: (יג) וָכָלַ־זֶּב הֹם_נִמֶּנִנְ אֵנְ_נַמְּהֵשְׁנִי אֵהֶעַרַהֹּחֲטִנִי כֹּנְ אִם_אַנְעַיּ (יב) ניאטֶר קַטֶּן אַף לא־הָבִיאָה אֶסְתַּר הַמַּלְבָּה עַמֶּלְבְּ וֹאֵׁע אֲמֵּׁר דֹמֵאָן הַּלְ-עַמִּּנִים וֹהַּדָׁנִי עַשֶּׁלְבִּ: בַּעָן אָעַ-כִּבָוּגַ הַּאָבוּ וְנַבַ בַּנְיֵּנְ וְאָעַ כָּלַ-אָאָב יָּנְּלַנִ אַט_אַנַלוּו וֹאַט_זַנָה אַהִּטוֹנ: (גא) וּנֹסַפָּר לַנָּם (ג) וּגֹעֹאַפֿע עַמֶּן וּגֹּבוֹא אָעַבנּגעָו וּגַּהַעָּע וּגַבַּאַ וְלֹאֵ־קֶם וְלֹאִ־זֶע מִמֶּנּוּ וֹיִמֶּלָא הָמֶוּ עִלֶּוּ עְלִּ־מֶרְדָּבָי׳ הַמֶּה: וֹמִוַר כָּבׁ וֹכֹבֹאוַעְ עַמֵּוֹ אֶעַבַמָּבַבָּׁכָּ בֹֹחַתַּב עַמֶּבִבַּ פּרְבָר הַמֶּלֶדְ: (ט) וַיֵּצֵא הָמֶן בַּיָּוֹם הַהֹּוֹא שְׁמֵחַ נְׁבְּמָן אָּגְ_בַּמְּאָמַׁבְ אָאֶרְ אֶנְּאָה לָבָּם וּמָטַר אֶנֶאָה לַטִּעְ אָּעַ־הִאֹּלַטָּגְ וֹבַגֹּהֹאָנָע אָעַ־בַּפֿאָעָג וֹבָנָא צַעֶּלֶנַ אִם_מְגָּאִנִי. טְוֹ בֹּהֹנִינִ נַפְּּמְנַ וֹאִם_הַגַ_נַפְּמְנַ מְוָכ (ו) เบ๋กีเ אิ๋ดบ๊น เษหนัน กฺ่หฺदेบ้น เฉีย้ก๋บ่น: (ש) וֹנְבְּׁעַׁן בֻּבְּ וּמַעַ־בַּקְּשְׁתָּרְ עַּדִּ־חָצָּיִ הַפַּלְכִּוּת וְתַּעָּשִי: נַּאַמֶּר פַמֶּלְנַ לַאָּסְׁטֵּרְ בַּמְאָשָׁי פַבָּוֹ מַעַ אָאַלְטַנַּ ַנּמֶלְבְּ וֹנִימָׁנ אָלְ-נַמְּאָנִיה אָשְׁרִ-עָּאָנְהָ אָסְתָּר: (נ) עַפֶּׁבְנְ מִנִיבוּ אַעַבַיבְּעָ בְּהַהְּוָעַ אַעַבַּבָּר אַסְעַבוּ וּבִּבְאָ בּנִּוֹם אָּלְבַבּּמָּאֲעֵּב אַאָּבַבּאָנִיג לָנִ: (צִ) נּגַּאָמֶב נעאַמֶּר אָסְמֶר אִם הַּלְ בַּמַּמְלֵּבְּ מֻנְדַ נְּדָנְאַ בַּמֶּלְבַּ נְבַּמָּ ומה־בּקְשְׁתָּךְּ עַּדְּהַעֵּיְ הַפּּלְכָוּת וְיַנְּתָּן לֵךְּ: (ד) (ג) ניֹאמֶר לָהֹ הַמֶּלֶדְ מַה־לֶּדְ אֶסְתַּר הַמַּלְכָּה לֹגו וֹשׁלֵבֶׁב אַסְׁשֶׁב וַשִּׁצְּת לָבָאָת בַּתַּּבְּבָׁנִם: (סַ) וּנְוָחֵׁס עַּמֶּלְנֵּ לַאָּסְׁעָּר אָעַ חַּבְלָּיִס עַזְּעָּך אָחֶׂר אָת־אֶסְתֵּר הַפַּלְכָּה עֹמֶרֶת בֶּחָצֵר נְשְׁצָה חֵוֹ בְּעִינֵיוּ נְכַּח פָּתַח הַבְּיִת: (ב) וַיְהִי כִרְאָוֹת הַמֶּלֶרְ וְנַמְּבֶבְ יוֹשֶׁב עַּלְ־פָּסֵא מַלְכוּתוֹ בְּבֵּית הַמַּלְכוּת ַן מַעְמֶר בַּחַצֶּר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נְכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ (א) וֹנְבֵיר וּ בַּיִּוֹם בַּאֵּלִישִׁי וַתִּלְבָּשׁ אָסְתָּר עַּלְכִוּת צינגי הקלף והקור. רבותיני אָמָרוּ שָׁנָמִים הַרְבָּה בּמֶלָה יבשְׁרִים, שְׁהַמֶּלָה יַחְשׁׁב שְׁהִיא הוֹשְׁק אַלִיה הִיְּמִשׁׁה פִּוְבַר הַמֶּלֶה. מֵה שְׁבִּקּשְׁתָּ מִמֶּנִי כָּל הִיָּמִים, לְנַלּוֹת לְךְ אֶת עַמִּי וְאָת מִיּלְדְּתִּי: בְּמָא רְשִׁית. וַיְּתִאפּק אישטנט"ר בְּלַעַ"ו: בְּלֹא רְשׁית. וַיְּתִאפּק אישטנט"ר בְּלַעַ"ו: בְּלֹא רְשִׁית. וַיְּתִאפּק אישטנט"ר בְּלַעַ"ו:

לְפַּׁלְגְּ עִּׁלֵּלְן נְגְּתְּהְ עַתְּלֵּא: (G) עְלֵאַ הִּסְיַבְּעֵּלְנְּ אָלְ עַשְּׁהְשִּׁרִ הְּעָּטַ נְגִּלֶּר עַנְּבָּרָ

GLU L

8 אסתר

הְנְּהֵרֵי, שְּׁרְצְּהִי עֵּינוּ שֶׁלְ מֶלְנְּ רְצְי עֵּלְ שֶׁצְּמֶר שְׁנְּהָּנִי הְנְהִינִוּ הַלְּבִּישׁ וְהַפּוּס עַּלְ יַדְ אִישׁ. וְאָת הַבְּּמֶר לֹאִ הְנְהְיִרְי, שְּׁרְצְּהִי עֵּינוּ שֶׁלְ מֶלְנְּ רְצְיה עֵּלְ שֶׁצְּמֵר שְׁנְּהְּנִי

לְבּוֹ עְּלִ שְׁוְּמְּנְה אֶסְתֵּר אֶת הָמֶן שְׁמֶא נְתָנְה עֵינֶיהָ בּוֹ

הפֶּמֶר בְּרִאשׁ אָרָם: הַפְּמֶר בְּרִאשׁ אָרָם: הַשְׁב מֶרְדְּכִי. לְשִׁקּוֹ וּלְתַעֲנִיתוֹ: אַמֶר זוּ נְמְשְׁלוּ הַלְתְּבָר הַלְעָבֵּר הְּשְׁהֵם יוֹרְדִים יוֹרְדִים עַּד לְעָפֶר, הַשְׁהֵם עוֹלִים עוֹלִים עִיּלִים עַּד לְרָקִיעַ וְעַרְ הַפּוֹכְבְיִם:

לַבַּבָּיא אָעַבַבְּשֶׁן אָלַבַנַּמְאָנֵה אָאָבַרַעַּאָלָה אָטְבָּרָ: תובם מובלנים אמו וסריפי המקור הגלה הגלהלו לְפַּׁלְּנִוְ לַאָּבְעוּכָלֹלְ לֵוְ כִּיִבְלָפָּוֹלְ עִּפּׁוָלְ לְפָּלֵּנִו: (יִדִּ) אֶם מֹזְּנֵת בּיִּהוֹיִם מֶּרְדָּכִי אֲשֶׁר הַחַּלִּוֹתָ לִנְפָּל אַׁנו כַּגְ-אָּמֶּוֹר צַוֹנְהַיּ וֹנְאַמֶּרוּ גְוְ שַׁכְּמֶּיו וֹזְנְיִה אָמִּעוּ באָה: (גי) וֹנֹסַפָּב בַּלֶּוֹ לִזְצְׁהָ אָהִשׁנֵ נּלַכָּלַבְאָנַבְּנִוּ אָּגַ_אָּהָּגַר פַשְּׁצְבָּי וֹטַמֹּן דִבְטַוֹּ אָגַ_בּיִעָן אָבָגַ וֹטַכּוּנִ לְאֵנְתְּ אֲתֶּׁוֹ עַשְּׁלֵבְ עַפָּׁאַ בִּנְלֵבְוּ: (נְב) נָנְתָּׁב מְבַבְּבֹי נירכיבהו ברחוב קעיר ניקנא לפניו בָּכָה יַעְּשֶׁה עַמָּן אָעַרַנְלְבָוּשׁ וְאָתַרַפַּוּס וַנִּלְבָּשׁׁ אֶתַרַמְרָבַּבֶּי ַנּמְלֵבְ אַּגְעַפּבֶּעְ בַּבְרָ מִכְּגְ אָאָהָרְ בַּבְּרָהָיִ: (גאַ) נַבְּקָּ דַּבְרְהָּ וְצְּשֶׁרְבֶּן לְמֶרְבֵּלִי הַיִּהוֹי הַיּוֹשֶׁר בְּשְׁעַר לְבַּמֶּן מַבּר קָה אָת־בּלְבָּוּשׁ וְאָת־בּסוּסׁ בַּאָשֶׁר לַאָּגְהָ אַהֶּוֹר עַּפֶּׁלֵנִי טַפּֿאַ דִּילֵרוִ: (וּ) וֹבְּאַמֶּר עַפֶּׁלֵנִי על־הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו בָּכָה יַעְּשֶׁה אַעַרַהָּאִישׁ אַשֶּׁר הַמֶּלֶדְ חָפֵּץ בְּיקְּרֶר וְהַרְבִּינָה הּגונטאָנה מֹחֹנוֹ פַמְּנִנְ עַפּּנִשְׁמִים וְעַנְבָּנִהוּ כּמִר מַלְכִוּע בָּרֹאִשְׁוּ: (מ) וֹנְתוּן הַלְבִוּשׁ וְהַסִּוּס פּמֶּלֶבּ וֹסָנִס אַמֶּר בַּכֹּד הַּלָּגִן פַמֶּלֶבּ וֹאַמֶּר נִעָּוֹ בּיקְרוֹי: (ח) יִבְיאוּ לְבָּוֹיִשׁ מַלְכִוּת אַשֶּׁר לֶבַשׁ־בָּוֹ נוֹאמֹן בַּעוֹן אַנְרַבַּעֵּנִיךְ אִישְ אָאָרָ בַּעָּנִיךְ הַבָּאַ לְמֵׁגְ זַּטְׁבָּּאְ עַּמֶּׁלְנֵּ צַתְּאָנִע נֵצֵור גִוּנָר מִמֶּנִג: (ו) בָּאֵישׁ אַשָּׁר הַמֶּלְדְּ חָפָּא בִּיקְרָן וּיָאִמֶּר הַמֶּלְ בְּלְבָּוְ גֿלוָא: (ו) נּגַּרוָאַ טַמָּן נַגְּאַמֶּר לוֹ תַּמֶּלֶב מַעַ־לַגַּמְּוָע וּנְעָרָי הַמֶּלֶךְ אֵלְיוֹ הָגָּה הָמָך הָמָן עַמָּר בָּחָצֶר וַיָּאַמֶר הַמֶּלֶךְ אֶת־מֶּרְבֶּבֶׁי עַּלְ־הָּאָלְ אֲשֶׁרִ-הַבֶּילִן לְוּ: (ה) וַיּאמֶרוּ לְטַׁאָּרְ בֵּיתִי־הַמֶּבֶלְּדְ הַתִּיצִלְּה בֵאִלֶּר לַמֶּלֶךְּ לְתָּלְוֹתְ השׁוְ בַּדְר: (ג) וּגֹאמֶר בַשְּׁבְבַ מֵּג בִּטַּאָר וְבַּעָּלוֹ בָּא הּגַבוֹע וּאָמִרוּ וֹהֹבֹי נַמְּבַבְ מָהָוֹבְיָנוּ גַאָּבוֹהֹהָעִי וּגְאַמֶּר תַּמֶּלְנִּ מֶּעְ־נַּגְּעֲּתְ יֵלֵּרְ וּגְּרוּלָבְ לְמֶרְנֵּבָי אַמְּר בֹּלַמִּוּ לְמִּלְטַ זְּר בַּעְּלְנֵּ אַׁטַמְּוֹנְוְמֵי: (יו) הֿגְבּלִינוֹלֹא וֹטְבֹהְ הֵּדֹּ, סַבְּיכֹּי נַמְּבֶבׁ עִּמְּעָבׁ. נַמַּב לְפְׁלֵּגְ עַשְּׁבְּבֵּי: (ב) נַגְּשָׁאֵא כִּעָוּכ אָאֶבְ עַיְּגָּג מְבְבַּבְּ אַעַבְּסְפֶּׁבְ בַּוּלְבְנוֹעַ גַּבְּבֶרִ בַּנְּמִים וַיִּהְיָרִוּ נְקְּבָּאִים (א) בּצְיֵּלְנִי פִּנְוּא דְּנְדָר שְׁנְעׁ פַּמֶּלֶב וֹיָאמֶר לְטִּבְיִא

GLU L

מְלוִם אָּנְּאֵמָר: גְנְאִמֶּר, נּאָמֶר, אָנְנִ פְּעָּמִנוּ אִנְם נּאָמֶר הַמֶּלְנִּ אֲםאָנִרוֹשׁ נַּאָמֶר לָאָסְמָר הַמּלְפָּר. כָּל לְבְיִנְתְ לְּךְּ לְעֲבְּנִים הַם וְוֹרְעָּם: אִנְחָם לַעֲּבְּרִים וְלִאְמֶרוֹת וְקְבָּלְ

לְּנִלְהְ אָנִרְתְ הָרֵלָה עֵלְ עַמֵּי וּמִלְלְהָי: הַּיְ אֵילְהְּ הָצְּרִ שְׁנְהְ בְּנָנְקְ הַמֶּלְהְ. אֵינָהִ חוֹשְׁשׁ בְּנָנְק אוֹתָם לְעֲבָרִים וְלִשְׁפְּחִוֹת וְקְבֵּלְ הַמֶּמֹוֹן אוֹ הַחָּנֵה אוֹתָם אוֹתָם לְעֲבָרִים וְלִשְׁפְּחִוֹת וְקְבֵּלְ

שׁנְּמֶן לִי נַפְּשִׁי. שֶׁלֹא אֵהָרג בִּשְׁלִשָּׁה עַשְׁר בַאֲּנָר

לְהָלִה אִנְהַבֹּי שְׁלִיתָּה שָׁלִ זָה: בִּהְּחִּלֵּה הָזָה מְדָבִּר הִיא, דְּבֵּר עְמָה הֹרָא בְעַצְמוֹ: בִּי כְלְהָה. נְגְמְרָה הָרָשְׁר וְהשְׁנְאָה וְהַנְּקְמָה: בָּי כְלְהָה. נְגְמְרָה הָרְשָׁר וְהשְׁנְאָה וְהַנְּקְמָה: בָּה הַבְּּה הַמֵּץ. "בַּמ" רְעָה אַהָרָת עַשְׁה שְׁהַכִּין הַעֵּץ בַּה הַבָּה הַמָּץ. "בַּמּר אַהָּיל הַמָּלְה מְסָם הַמְּנֶר.

נְחֲׁמֵׁע תַּמֶּלֵב שְּׁכֶּבְה: (G)

(י) וּיִּהְלִּינְ אֵּטִיבַימֶּן הַּלְבִּבְיֹגֹּא אֵמֶבְבִיבְּלֵוּ לַמְבַבְּלֵי הַמֶּן גָּבְה הַמִּשִּׁים אַמֶּה וַיָּאמֶר הַמֶּלֶרְ הָלֵהוּ עָלֵיו: בַּטַּן לַמְּבַבַּׁכָּג אַמָּב בַּפַּבַבּהוָד הַּגַבַּטַּמָלָב הַמִּבְ בַּבַּנִיע מו־הּפְריסִים לפְּגֵי הַמֶּׁלֶךְ גַּם הִנָּה־הָעֵיץ צִּשֶׁר־עְּעָלִ ַם מְּצְבְּׁ נִּפְּׁדְּׁ, בַּעֲׁוֹ בַּפְּרִּ: (a) (a) נִיאָמֶר הַנְּבִינְהַ אָּנְיִר לְבְבְּוֹעִתְ אֶתְרְהַמֵּלְבָּהְ עִּמְיִ בַּבְּוֹתְ הַבְּּלָרְ יָצְאָ מִפְּיִ על־ המשֶׁר אָשֶׁר אָסְתָּר עְּלֶיהָ וַנְּאִשֶּׁר הַשֶּׁלֶךְ הַגַּם אָּדָ מִיּנְּעׁ עַבֹּיִטְׁן אָּגְ_בַּיִע ן מִאָּשָּׁע עַבְּיֵן וְטַמֹּן נָכָּגְ בּי־כְּלְתָּה אַלֵיִי הָרָעָה מֵאַת הַמֶּלֶר: (ח) וְהַמֶּלֶרְּ עַמָּר לְבַקְשׁׁ עַל־נַפְּשׁׁוֹ מֵאֶסְתַּר הַמַּלְבָּה בִּי רְאָה לום בּטַמְתוּ מִמּאָשִׁר בּגֵּון אָּגְצָּעִר בּבּנֶעָן וֹטַמֶּן בּוֹצִי וֹבִּמֶּוֹ דִּבְעָּת מִלְפָּגֵי, בּמֶּלְנְּ וְהַמֶּלְבֶּה: (ז) וְהַמֶּלְנִּ כן: (ו) נעּאַמֶּר אַסְטֶּר אָנְחָ אָּר וֹאַנְיֶּד עַמָּוֹ עַבְּר מֶי הָוּא זֶה וְאֵי־זֶה הֿוּא אֲשֶׁר־מְלָאָוֹ לְבָּוֹ לַעֲשָׁוֹת ניאמֶר הַמֶּקְרְּ אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ נִיּאמֶר לְאָסְתָּר הַמַּלְבָּהָ הַהְיִּהְיִהִי כִּי אֵיוֹ הַצְּּרְ שׁנֵהְ בְּנָנִקְ הַמֶּלֶדְּ: (ס) (ה) לְנֵירְוֹץ וּלְאַבֶּרְ וְאִלְוּ לְתְּבְּרִים וְלְאָפְּנִיוֹ נִמְפְּרְנוּ וֹתּמֹּ בֹבֹלַחֲטֹּי: (ג) כֹּ וֹמִכְּרוֹן אָלָ וֹתַמָּ לַנַחֲמֹיִג كَفَرْكُ لَهُ لَا مَا مَا يَكُولُكُ لَا لَا يَا تُعْلَىٰ لَا يَا يُعْلَىٰ لَا يَا يُعْلَىٰ لَا يَعْلَىٰ لَا يَ נַעַּהַן אַסְתָּר הַמַּלְכָּבְ נַתַּאָמֶר אִם-מָּגָאָתִי עַוֹן בְּעִינֶירָ נְצֵׁ וּמִּעַ-בּּפַּאַמִּעַנֵּ גַּגַבְעַהָּגָּג נַמָּלַכְוּע וְעַלֵּאָ: (ץ) בְּמִאֲשַּׁר בַבְּגוֹ מִּעַ_אַּאַלַעָּר אָסִתָּר בַּמּלְכָּע וְטִדָּתַוֹּ (ב) נּאָמֶׁרְ נַמֶּׁלֶבׁ לְאָסְׁעָּר זָּם בַּיּוֹם נַאָּנִי (א) נּיָבָא פַמֶּלֶבְ וֹטַמֶּן לְשִׁמְּוֹע מִם־אָסְתָּר הַמַּלְבֶּה:

GLU 1

10 אסתר

פְּכְתְּבָה. בְּאוֹתִּיוֹת שֶׁלֶה: בְּיֵד הָרָצִים. רוֹכְבֵי סּוּסִים שֶׁצִּנָה לָהֶם לֶרוּץ:

: ياناه لاڅ

אַנן לְנַשְּׁהִד. אַנן נְאָר לְנַשְׁהִדוּ וְלְגִּשְׁתִּר כְּטֵר בַּמֶּלֶנְ סְפָּרִים אֲחַרִים ''פַּטּוֹר בְּעֵּינִי וְלַגְּשְׁתִּר בְּתַר בַּמֶּלֶנִ

מָה הוּא לָה. אֵיךְ הוּא קָרוֹב לָה: בְּבֶּם, וְכָלְ מֵה שְׁתּאמֶרוּ יַאֲמִינִּ הַכֹּל שְׁמֵאַהִּי הוּא הְנָה בִית הָמֶן וֹגוֹ'. יְמַעְמָה הַכֹּל רוֹאִים שְׁאֲנִי חָפֵּץ הְנָה בְּיִה הָמִן יְנִילִי יְּמֶלְא הָתְקָבוּ אֲמָלִי הִנְא. יֹבְתְבוּי לְפִיכְּהְּ, אֵין צְרִיכִין אַהֶּם לְהַשְׁיבְם, אֶלֶא יֹבְּהְבוּי

בּׁנִגְ עַבְּאָנִם בּפּנְסָנִם נְכָבֹנֹ עַבְכָּאָ עַאָּעַאָּשֹׁבֹנְנִם אַטּשְׁנֵרְשׁ נַיִּחְקִּם בְּעַבְּעַת הַמֶּלֶדְ נַיִּשְׁלֵח סְפְּרִים כֹּכְׁעָבֶם וְכְּלַחְוּלֶם: (ג) וּיִּכְּתָּב בָּשֶׁם עַּשֶּׂלֵב וְמְרִינְהְ כְּכְחָבְּה וְעָם וְעָם כִּלְשׁגֵּו וְאֶל־הַיְּהוּדִים מַנְיּנִי וְעַּרִ־כֹּוּשׁ שֶׁבַעּ וְעֶשְׁרֵים וּמֵאָה מְרִינָה מְרִינָה لْمُدِ فَمُعَمَدَلُ فَأَنْ صَالِقَوْلِينَ لَمُدَا، فَقُدْرَيْنَ مُمَّالًا إ כן וּיּכְּתָר בְּכְלְ־אֲשֶׁר־צְּוָה מֶרְדְּבָלִי אֶל־הַיְּהוֹלִים בַּחְבְשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חָבְשׁ סִינְוֹ בִּשְׁלוֹשֶׁה וְעֶשְׁרִים אָנן לַנְשְׁיב: (מ) וּיּקְּרְאָנּ סְפָּרֵי הַמֶּלֶרְ בְּעֵּהְרָי. אַ אַאָּגוּלטָׁד בַּאָּסוּפַעָּלָר וֹנִטְטָּנִס בַּטַּבָּעִּי פַּעָּלָר בּׁאֶשׁ בּשֶּׁבִּבְ וֹטִטְעוּ בִּמְבַּּגִּע בַשְּׁבִבְּ בִּיַבְּטָב (ח) וְאַמֶּם כִּתְבוּ עַּל־הַיְּהוּדִים כַּמָּוֹב בְּעִינֵיכֶם עַל־הָעֵּץ עָלְ אֲשֶׁר־שֶׁלָח יָדֶוֹ ביהודיים [בַּיְּהִידִים:] בּנְבּוּגַרְ הַנָּבְ בֵּיתִ־הָּמֶּן נְתָּמִי לְאֶסְמֵר וֹאֵתוֹ מָלָוּ ניאמר המגר אַםשְּנֵרשׁ לַאָּסְתָּר הַפּּלַכָּה וְּלְמֶּרְבָּבֵי וֹאִיכָּלִי אוּכַּגְ וֹבֹאָיִנִי, דַּאַּדְוֹן מוְגַוֹנִייִ: (ס) (ו) אַנְכָלְיִ אַנְכַּגְ וְּנְאָנִינִ פַּׁנְאָנִי אָּמָבְ וְנְאָנִינִ פַּּנְאָנִי אָמָבְיִנְאָּאָ אָּנַרְעָּנִינִ אַטַרהיָהוּיִם אַעָּיִר בְּבֶלְרִינְיִת הַמֶּלֶרְ: (וֹ) כִּי מּטַהֱכֹּע פֿמֿן בּּוֹגַפַּמֹנְטַאַ פֿאַלָּיִגְ אָהָּגַ כַּּמָד לַאַבּּגָ וְמוֹבֶה אָנִי בְּעִינֵיו יִכְּמֵב לְהָשִׁיב אָת־הַסְפְּרִים וֹאִם_מְּאֵאִנִי. עַוֹּ לְפָּׁלְּיִוּ וֹכְאֲתֹר עַבַּּבָּרָ לְפָׁדֵּיִ עַמֶּבְנָּ לְפְּׁלֵגְ עַּמֶּׁלֶבְ: (עַ) וְשַאֵּמֶׁר אִם הַּלְ-עַפֶּׁלֶבׁ מָנֶד לְאָסְׁטֶּר אֵטְ אַרְבָּטְ הַנְּבָּלֵבְ נִטְּקְם אָסְטֵּר וְסַנְּבֶּלָר אָאֶר חָאָר עַל־הַנְּהוּדִים: (ד) נַיִּרְשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְנִיהְׁכִּיִּרְ אֵשְׁרַבְּהַעְ עַבְּּלֵוֹ נִיאֵלְיִיְ נִאֵּעְ עַנְוֹהָהָבְעָּוְ לְפְׁלֵגְ מַשְּׁלֶבְ וְשִׁפְּׁלְ לְפְּׁלֵגְ נִינִילְהַ וְשִׁיםׁלָּוֹבְנִוּ תֿגַבנּׁגע בַּעָּוֹ: (G) (Y) נַעַּנְסָּׁך אָסְמָּר נַתְּדָבֶּר מֹטַמֹּן וֹיִטְּלִיצִי לַמְּרְבַּבֵי, וֹנַיֹּאָם אָסְתָּר אֶעַרְמֶּרְבָּבִי, בוא־לֵב: (ב) וַנְּסַר בַּמֶּלֶב אָת־טַבַּעִּטָן אָשֶׁר בַּעֶּבֶר ּוּמְׁנְבַּׁרָ, בָּא נְפָּדָּ, נַמְּנְבַּ בָּיִבִינִּינָע אָסְעַּוֹר מָה הַפַּלְכָּה אָת־בָּית הַמָּן צרֶר היהודיים [הַיָּהוּדֻים] (א) בַּיִּוֹם בַּיִּוֹא נְמֵן בַּמֶּלְנִּ אֲנַאִוֹנִוְתָּ לְאֶסְתָּוֹר מְעִינְבַיִרים. מְתְּצִּיְרִים:

ְּנְתַּבְּרִירָם: קַתְּעָרִירָם:

פַּתְשֶׁגָן. אַגָּרַת מְפַרַש: מְבַּהַלִּים. מְמַהַרִּים אוֹתָם לַעֲשׁוֹת מְהַרַה, לִפִּי שֶׁלֹא הַיָּה לְהָם פְּנָאי, שֶׁהָיָה לְהָם לְהַקְּרִים רָצִים הַרַאשׁוֹנִים

יְּשְׁלְחִר אָת יָדְם, שְׁהָרְאוּ לַכַּל שְׁלֹא נַצְשְׁה לְשֵׁם מָמוֹן: שְׁלְחִר אָת יָדָם, שְׁהָרְאוּ לַכַּל שְׁלֹא נַצְשְׁה לְשַׁם מָמוֹן:

בְּיִדְנְפַלְ פְּחַדִדהַיְהִוּדָיִם עַּלְיהֶם:

מֹחִשׁׁי וֹוֹנִם מַנְכ וֹנְבָּיִם מֵעַּמֵּי בַּאָּבֹא מְתִינִבְּיִם דְבַר־הַמֶּלְךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׁמְחָה וְשְׁשׁוֹן לַיְהוּדִים וּבְבֶּלְ מְנִינְיִּע וּמְנִינְיִע וּבְבָּלִ אָּנִר נְעִּיר מְקוֹם אָּשֶׁר בּנְּבִּוּבִים בְּנְיָנְהַ אִנְרָה וְשְׁמְּבָּוֹבִי וְשְׁמְּלֵבִי וְשְׁאָרָ וְיִבְּיִרִּים בְּנְיָנְהָ אִנְרָה וְשְׁמְבִּים בְּיִבְּיִהְ אִנְרָה וְשְׁמְבִּים בְּנִינְהִים בּוּץ וֹאַרְגָּמֵן וְהָעִיר שׁוּשֶׁן צְּהָלֵה וְשְׁמָהָה: (מו) מּלְכוּתְ שְּׁכֵּלֶת וְשִוּר וַעְּמֶּבֶר זָהָלָר זָהָב גִּּדּוֹלָה וְתַּבְּרִידְּ (G) (מו) ומֹנבׁבַּי נֹאָא ו מִלְפָׁלֵּי בַּמְּלֵנִ בּלְבִׁיָה יוְחוּפֶּים בּוְבֶר כַמֶּגֶר וְכֹּזָת נְחָנָה בְּשִׁישׁוֹ הַבִּירֶה: בּבְּלֵגִים בְכְּבֵי, בַּבְבְּכָת בַּאֲמַתְּטְּבְנִים זֶּאָאָוּ מְבַבְּלֵנִם [עַמִירִים] לַיִּוֹם הַזְּה לְהַנָּקִם מֵאִיְבֵיהָם: (יד) לְכָל־הַעַּמֶּים וְלִהְיֹוֹת היהודיים [הַיָּהוֹדֶים] עתודים פּטְאֵאָלְן הַכְּּמָב לְהַנְּמֶׁן דָּת בְּכָּלִ-מְּדִינְהָ וּמְדִינְה גַּלְוּי האָר לְחָבְשׁ שְׁנִים הְּאָר הוּא־חָבְשׁ אָבֶר: (יג) בְּיִוֹם אָטָׁד בְּכֶל־מְדִינְוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרְוֹשׁ בִּשְׁלוֹשְׁ עַבּּלִים אַטָּם מַף וְנָשִׁים וּשְּׁלְלָם לָבְוּוּ: (יב) לְנַאָּמִג וְלַנִּינֵי וּלְאַכָּר אָט-כָּלִ-טָּיִל אָם וּמְנִינָה ו אָמֶה בֹכֹּלְ הִּירְ לְּהָיִה לְנִיּפְּהֵילְ וֹלְהָּלֶּרְ הַּלְ-וַפְּשָׁתְ בְּנֵי הְרַמְּכְיִם: (יא) אֲשֶׁר נְמַן הַמֶּּלֶךְ לַיְּהוּדֶיִם

era n

GF덕 대 — [[

וְעשֵׁי הַמְּלְאַכְה. אוֹחָם שֶּׁהְיוּ מְמֻנִּים לַעֲשׁוֹת צֶּרְכֵי

[בּגְּינִגַּים] אַמֶּרַבְּשִׁנְאָן נַּם בְּנִוֹם אַּבְבָּעָהִי הַמְּרַ עַעָּרֶת בְּנֵי־הָמֶן הָלִּוּ: (מו) וַיְּקְּהֵלֵּוּ היהודיים נגאמר המַלְּדְּ לְבֵּעְּשְׁתְּיִם כָּן נִשִּׁנְתָּוֹ בָּע בַּשְׁנְאָנִוֹ בּגִּיִם נֹאֵט הַאָּבְׁט בֹּדִגְּיַבַּעָלוּ נִטְלַנִּ הַּלְיַבַּעָּהֹא: (גִּר) ינְּתְּן גַּם־מְּחָר לַיְּהּוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁישִׁן לַעֲשָׁוֹת בְּּדֶת וֹעֹאֹמְ: (גִי) וֹעַאַמֶּר אָסְעָּר אָסַ-הַּלַ-נַמֶּלֶבַ מָנָד מַב עַשְׁי עַבּי שְׁאַלְמֵב וְיִנְּתָן לָבְּ וּמָב בַּקְּשְׁתָנְב עָרִי אַגַּאַ נְאָּט אַּאָוֹנְט בּׁדְגַיַבְּטָׁנו בּאָאָר טְּנִינָוָט פַּטָּבִינִּ בְּשִׁישָׁן הַבִּירֶה הָרְגוֹּ הַיְּהוֹרִים וְאַבֵּר חֲמֶשׁ מֵאָוֹת בּמֶּלֶב: (ס) (גד) נּגַאמֶר בּמֶּלֶב לַאָּסְתָּר בּמֶּלֶבָּי ההוא בא מספר ההרוגים בשושו הביהה לפני הַנְגִינִ וּבַבְּנְיה לָא שְּלְחָוּ אֶת־יֵדֶם: (יא) בַּיִּוֹם (,) תְּאֵבְׁע בְּנֵגְ בַּמְּׁנֵן בֶּּלְבַבְּמְׁנָלֵיִא גִּעָרְ בַּיְּבִּוּלִים פֿבֹתַמִּשׁאַ נֹאַט ן אַבּיסָ, נֹאַט ן אַבוֹ, נֹאַט ן נֹזֹטֹאַ: פּוֹבָׁעֹא וֹאַע ן אַבְלָגֹא וֹאַע ן אַבגַעָּא: (מ) וֹאַע ן פּוֹבְתְּוֹצִׁטְא וֹאֵט ן צֹלַפֿוּן וֹאֵט ן אַסִפּטֹא: (טַ) וֹאָט ן הַרְגָּוּ הַיְּהוֹרִים וְאַבֶּר הֲמֵשׁ מֵאָוֹת אֶישׁ: (ז) וְאָת וֹ דְּיְגְּאָנְ בְּאָנְאָנְיִם כָּבְאַנְלָם: (ו) וּבְּאִנְאָן הַבְּיִבְּיִ פּיִהוּדִים בְּבֶל־אָיְבִיהָם מַכַּת־חָרֶב וְהָּרֶג וֹאַבְוֵוֹ בְּיִרהָאָיִשׁ מְּרְבֵּבֵי הוֹלֵךְ וְגָּרְוֹלִ: (פ) (ה) ניַּכָּוּ מֹנבׁכֹּ, בֹּבֹּינִי בַמְּבִנְ וֹהֻמֹּמֹתִ עִנְינֵנְ בַּבְּנְרַבְּמִּנִינְיָנִי בּי־נְבַנְלַ פַּתַר־מֶּרְהָּבֵי עֲבִיהָה: (ד) בִּי־גָּדִוּל וֹתֹּמִׁ, נַפְּׁלָאַכְּׁנִ אָּמֵּׁרַ לַפֶּׁלָבַ עִּנְּאַאָּיִם אָת־הַיְּהוּדָיִם (צ) וֹכֹלַ מִּנִי נַשְּׁלִינִוּע וֹנִאֲמַמִּבּוֹבְפֹּלִים וֹנַפַּטְוָע עאַ עַּמָד קפְּנֵיהָם בְּיִ־נְפָּל פַּחְדָּם עַּל־כָּל־הַעַּמִים: אָטַהְוּנְנְהַ לְהְעָׁם נְגַ בִּעִבְּלֵהֵ, בֹּהָעָם וֹאִישִ (ב) נקְהַלוּ הִיְּהוּדִים בְּעֶרִיהָם בְּכֶלִ־מְדִינוֹת הַמֶּלֶדְּ וֹנְבַבְּלֵנְבַ בְּנָא אַמֶּב וֹמִלְמָנְ בּוֹבִינָנִם בַּשְּׁבְּ בַּמְּנָאִנִים: בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִבְּרוּ אִיֶבֵי הַיְּהוּדִים לְשְׁלָוֹט בָּהֶם עַשְׁר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶדְ וְדָתִוֹ לְהַעְּשְׁוֹת (א) וּבְשְׁנֵים עְּשֶׁר עְנָשׁ הוּא-חָנָשׁ אֵּנָר בִּשְׁלוֹשֶׁה

עּל־עָנְם הַפּֿוּר עַל־בֶּן עַל־כָּל־דָּבְרָרֵי הָאָגָּרֶת הַזְאָת תַּל־הָעֵיִ (כוֹ) עַל־כֵּוֹן קְרְאוֹי לַיָּמִים הָאָבֶה פּוּרִים הּלְ-בּנְּינּנְים הֹלְ-בְאָהֻוְ וֹעֹלָוּ אֵעָוּ וֹאָעַ-בָּנָוֹוּ אַלֶּר עִּם־הַפְּפֶּר יְשׁוּב מַחַשְּׁבְּהָי הַבְּרָבְּ ZDĐO LZXCLO: (כה) וּבְבַאָּה לְפְּנֵיְ תַּמֶּלֶךְ תַּלְ־הַיְּהַנְיִם לְאַבְּנָהַ וְהַפָּיִל פּוּר הָוּא הַגּוֹרֶל הַמָּן בֶּּן־הַמְּדְֹתָא הָאֵגָגִי צַרֵּר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשָׁב בֹּתְּאַנְע נִאָּע אָאָרַ-כָּתָר מֶּרְבָּבֵל אָבִיהֶם: (כוּ) כִּי לְאָבֹינְלִים: (כֵּץ) וְקְבָּלְ הַיְּהְוּדְיִם אָת אֲשֶׁרִ־הַהֵּלִּי וְשְׁמְטִיִּה וּמִשְּׁלְוֹחַ מְּנוֹת צִּישׁ לְרֵעֵּהוּ וּמַמְּנִוֹת נמֹאַבֹּג לֵוֹנִם מוֹכ בַהֹּמִוֹנִי אוַטָּם נִמֹּגְ מֹמִּשִּׁי מּאַנִיְבִיּטָּם וֹפַעֲבָׁתְּ אַתֶּרְ דָּבִּפָּׁבּ לַנִּיִם מִיּגִּינִן לְאָמִטְיַבּ וְשְׁנְה: (כב) כַּיְמִים אֲשֶׁר־נְחוּ בָהָם הַיְּהוּדִים לְחָׁבֶשׁ אֲבֶׁר וְאֵת יוֹם־חַמְשָּׁה עְּשֶׁר בְּוֹ בְּכֶּל־שְׁנָה עַליקם לקוֹת עשׁים אַת וָוֹם אַרְבָּעָה עְשִׁי אַםהִוֹנְוָה פּפּרוֹלִים וְנִּרְחִיקִים: (כא) לְקִים סְפְּרִים אֶל־כָּל־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בָּכָל־מָדִינוֹת הַמֶּלֶךְ (כ) וּיִּכְתְּׁב מְּנְדְּבֶּרִ אֵטְרַבּוְבָּבָרִים הָאֵּלְה וּיִשְׁלֵח וֹנוֹם מוֹב וֹמֹחֻלְוָם מֹנוֹע אַנח לְבֹהֹעוּ: (G) נוֹם אַרְבָּעָה עְּשְׁרְ לְחָׁדְשׁ אֲּדְר שִׁמְחָה וּמִשְׁהָה [פּפּׂבוֹנִם] פּיִּשְׁבִים בֹּגַּבִי הַפְּּבוֹנִעַ גַּשִּׁים צִּע מְשְׁמָה וְשְׁמְחֲה: (ים) עַּל־כֵּן הַיְּהוּדָים הפרוזים עְּשֶׁר בְּוֹ וְנִוֹחַ בַּחֲמִשְׁה עְשֶׁר בֹּוֹ וְעְשֶׁה אֹתוֹ וֻוֹם אַמָּג בּׁמִנּמָּן נִלְנַבְּלְ בִּמְּלְמֵּה בְּּמִי בְּמִּרְ בִּוֹ וְּבְצִּרְבָּצִּר נום מִשְׁמֶּה וְשִׁמְחֲה: (יח) והיהודיים [וְהַיְהוּדֶים] לְטַבְּשׁ אַנֻרְ וְנְוַטַ בְּאַרְבָּעָה עָשֶׁר בּוֹ וְעָשָׁר אָעָוֹ וּבַבּוְּה לָאִ שְׁלְחִוּ אֶת־יַבִם: (יו) בִּיוֹם־שָׁלְשָׁה עַּשָּׁר מַאַּיִבְיהָם וְהַרֹּגֹ בְּשְׂנְאֵיהָם חַמִּשָּׁה וְשִׁבְעָים אֵּלֶף בֹּמִנְינִי עַמְּבְנֵי נַלְעַבְין וֹהְמָּג הַּגַרַּפָּׁאָם וֹנְוָעַ לְאִ שְּׁלְחָוּ אֶת־יָנְדְם: (מוֹ) וּשְׁאֶר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר לְטְבֶּשׁ אֲבֶׁר דְּיַבְּרָיִי בְשִׁישִׁן שְׁלָשׁ מֵאִנְת אָיִשׁ יַבְבַּנְּיִ

GLU Q

ממר אטתר

ְנְאֶׁלְ מֶּנְבְּׁכֵּי נְאֶׁלְ אֶּסְמֵּנֵי: אֵׁע כְּלְ שַׁלֵּף. מַּלְפָּוְ אֶלְ דָסָי אֶלְ אֲחַאָּנִרוְאָ וְאֶלְ חַמֶּנ הַבְּלְוִים הְּלְנִיהָם. צְּרִים חַאֵּנִלְים: הַבְּלְוִים אָלְנִיהָם. צְּרִים חַאָּמִינִים לְחַהְצִּיִּ

ומאַמר אָסְמַר קַּיָם וֹגוֹ'. אָסְמֵר בְּקַשָּׁה מֵאַת חַכְמֵּי הַדּוֹר לְקַבְעָה וְלְבְתָּב סַפֶּר זָה עָם שָׁאָר הַבְּתוּבִים. זְהְוּ "וְנְכְחָב בַּּסַפְּר":

בְבְרֵנְ, בַּפְּבְיִם בְּאֵצְנֵב וְנִבְנָלֶב בַּפְפֶּר: (פּ) בּבֹב". פּגּמוּע וֹזַגַּלֹטִׁם: (עַב) וּמֹאֲעָּר אָסִטּר לַיַּם וֹאַסְׁעַּׁר הַמַּלְכָּּה וְכַּאָאָר לוֹּמָוּ עַּלְ-נַּפְּאָם וְעַּלְ-זַרְעָּם בַּאָבֶּׁע בּוֹמִנְיַנְם כַּאָּמֶג עַנְּם גַּלְיִנְם מָנְבֵּלִי בּנִּענִי בֹבֹנֵי הֻּלְוָם וֹאֵמֹּנֵי: (לַאֵּ) לְלֵּיָם אָּנִי־נְמִּיְ נַפְּנִים אָל־שֶׁבַעּ וְעֶשְׁרָים וּמֵאָה מְדִינְה מַלְכָוּת אָחַשְׁוּרֵוֹשׁ בּשְּׁלִית: (ל) וַיִּשְׁלַח סְפְּרִים אָל־כָּל־הַיְּהוּדִים אָעַבּלְבַעַּבְּלַ לְלַנְּם אָעַ אִלְּנִנִע בַּפּוּנֵגִם בּוּאַע נעלעד אָסְמֶּר הַמֶּלְכֶּּה בַּתְ־אָבִיתָנֵיל וּמֶּרְדֶּבָּי, הַּיְּהִוּדֶי בּנְהוּדִים וְוֹכְּנָה לֹא־נְסָּוּף מִזּרְעֲם: (ס) (כמ) וֹאָיר וִימֵי הפּוּרִים הָאֵּלָה לָא יִעַּבְרוּ מְתְּוֹךְ בְּבֶל־דְּוֹר נְדְוֹר מִשְׁפְּחָה וּמִשְׁפְּחָה מְדִינָה וְמְדִינָה וְשְׁנְה: (כח) וְהַיָּמִים הָאֵלָה נוְכָּרִים וְנַעֲשִׁים אַּע אָנֵי הַנְּמִים הָאֵּנְה כְּכְּחָבָם וְכִּוְמַנָּם בְּכָּל־שְׁנָה וֹתָּגְ כָּגְ-טַנְּגְנְנִים תְּגַיִּטְׁם וֹלָאִ זֹתְּכָוִר גְטִינִוּע תְּמִים וטכן [נטבלו] ביינונים ו עלגיהם ו ועלי ורעים נְמֶׁעַ בְּבֶּׁלֶּעַ נְמֶּעַ עַיּנְּגָּהַ אֵּלֶנְעֵּים: (כוּ) לַנְּמָּנ

אַנו אַמער

حلالا د

 (א) נַיִּשֶׁם בּמֶּלְרְּ אַחִשְרִשׁ [אַמַשְׁנַרְיִשׁ וּלְמַלְכֵּי נְּבְרָבְּלִי וּאַנֵּי בַנֵּם: (ב) וְכָל־מַעְשֵּׂה חָקְפּּרֹ נַלְיֹא־הָם כְּתִּלְבָּי מַרְבַּלִי מַרְבַּלִי אַשְׁיַר חָקְפּּרֹ הַלְיִא־הָם כְּתִּלְבָּי אַחִשְרִשׁ (ב) וְכָל־מַעֲשֵׂה חָקְפּּרֹ הַלְיִא־הָם כְּתִּלְבָּי

מָתִי וּפְּרֵס: (ג) כִּי וּ מָרְדֵּבִי הַיִּהּוּדִי מִשְׁנָהׁ לַמֶּלָה אַחַשְׁנִרְוֹשׁ וְגָּדִילִ לַיָּהוּדִים וָרָאָוּי לָרָב אָחֲיִו דֹּתַשׁ מוֹבֹ לְעַמֵּוֹ וְדְבֵּר שֶׁלִוֹם לְכָל־זַרְעָוֹ:

לְרֵבְ אָחָיוּ. וְלֹא לְכֶל אָחָיוּ, מְלֹמֵּד שְׁפִּרְשׁוּ מְמָּבּוּ בְּטֵל מִתּלְמִוּדוֹ: מְקְצַּת סְנְהָדְרִין, לְפִי שְׁנַּצְּשְׁה קְרוֹב לַמֵּלְכוּת וְהָיָה

משנה מגילה

GLU X

(א) מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר. בשלשה עשר. בארבעה עשר. בחמשה עשר. לא פחות ולא יותר. כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון. קורין בחמשה עשר. כפרים ועיירות גדולות. קורין בארבעה עשר. אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה:

(1) The Megillah is read on the eleventh, the twelfth, the thirteenth, the fourteenth, and the fifteenth [of Adar], never earlier and never later. Cities which have been walled since the days of Joshua ben Nun read on the fifteenth; villages and large towns read on the fourteenth, Except that villages move the reading up to the day of gathering.

(ב) כיצד. חל להיות יום ארבעה עשר בשני. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בשלישי או ברביעי כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בחמישי. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות ערב שבת. כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום. חל להיות בשבת. כפרים ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניסה. ומוקפות חומה למחר. חל להיות אחר השבת כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר:

(2) How so? If the fourteenth [of Adar] falls on Monday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the reading up to the falls on Tuesday or on Wednesday, the villages move the reading up to the day of gathering, the large towns read on that day, and the walled places on the next day. If it falls on Thursday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the day of gathering and the large towns and walled places read on that day. If it falls on Shabbat, the villages and large towns move the reading up to the day of gathering, and the walled places read on the next day. If it falls on Shabbat, the villages and reading up to the day of gathering, the large towns read on the day of gathering, and the walled the mext day of gathering, the large towns read on that day, and the walled cities on the day following.

(ג) איזו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה בטלנים. פחוח מכאן הרי זה כפר. באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין. אבל זמן עצי כהנים. וחשעה באב. הגיגה. והקהל. מאחרין ולא מקדימין. אף על פי שאמרו מקדימין ולא מאחרין. מוחרין בהספד ובחעניות ומחנות לאביונים. אמר רבי יהודה אימתי מקום שנכנסין בשני ובחמישי. אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמישי. אין קורין אותה אלא בזמנה:

(3) What is considered a large town? One which has in it ten idle men. One that has fewer is considered a village. In respect of these they said that they should be moved up but not postponed. But with regard to the bringing the wood for the priests, the [fast of] Tisha B'Av, the hagigah, and assembling the people they postpone [until after Shabbat] and they do not move them up. Although they said that they should be moved up but not postponed, it is permissible to mourn, to fast, and to distribute gifts to the poor [on these earlier days]. Rabbi Judah said: When is this so? In a place where people gather on Mondays and Thursdays, but in places where people do not gather on Mondays and Thursdays, but in places where people do not gather on Mondays and Thursdays, the Megillah is read only on its proper day.

GLU X - 61

(ד) קראו את המגילה באדר הראשון. ונתעברה השנה. קורין אותה באדר שני. אין בין אדר הראשון.לאדר השני. אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים:

(4) If they read the Megillah during the first Adar and the year was intercalated (a month was added), it is read again in the second Adar. There is no difference between the first Adar and the second Adar except the reading of the Megillah and the giving of gifts to the poor.

(ה) אין בין יום טוב לשבח. אלא אוכל נפש בלבד. אין בין שבח ליום הכפורים. אלא שזה זדונו בידי אדם. וזה זדונו בכרח:

(5) There is no difference between Shabbat and Yom Tov except the preparation of food. There is no difference between Shabbat and Yom Hakippurim except that the deliberate violation of the one is punished by a human court and the deliberate violation of the other by karet.

17

(ו) אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מאכל. אלא דריסת הרגל. וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש. אין בין נדרים לנדבות. אלא שהנדרים חייב באחריותן. ונדבות. אינו חייב באחריותן:

GLU X -

(6) There is no difference between one who is prohibited by vow from benefiting from his fellow and one who is prohibited by vow from [benefiting from] his food, except in the matter of setting foot [on his property] and of vessels which are not used for [preparing] food. There is no difference between vowed offerings and freewill-offerings except that he is responsible for vowed offering but not responsible for freewill-offerings.

אין בין זב הרואה שתי ראיות. לרואה שלש. אלא קרבן. אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט.
אלא פריעה ופרימה. אין בין טהור מתוך הסגר. לטהור מתוך החלט. אלא חגלחת וצפרים:

(7) There is no difference between a zav who sees [genital discharge] twice and one who sees three, except the sacrifice. There is no difference between a metzora who is under observation and tearing the clothes. There is no difference between a metzora who has been declared clean after being under observation and one who has been declared clean after having been a definite metzorah except shaving and [sacrificing] the birds.

57

(ח) אין בין ספרים לחפילין ומזוזות. אלא שהספרים נכתבין בכל לשון. ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר. אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית:

GLU X -

(8) There is no difference between scrolls [of the Tanakh] and tefillin and mezuzahs except that scrolls may be written in any language whereas tefillin and mezuzahs may be written only in Assyrian. Rabban Shimon ben Gamaliel says that scrolls [of the Tanakh] were permitted [by the sages] to be written only in Greek.

(ט) אין בין כהן משוח בשמן המשחה. למרובה בגדים. אלא פר הבא על כל המצוח. אין בין כהן משמש לכהן שעבר. אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה:

(9) There is no difference between a priest anointed with the oil of anoint-ment and one who [only] wears the additional garments except for the bull which is offered for the [unwitting transgression of] any of the commandments. There is no difference between a serving [high] priest and one whose time has passed except the bull of Yom Hakippurim and the tenth of the ephah.

57

(י) אין בין במה גדולה לבמה קטנה. אלא פסחים. זה הכלל כל שהוא נידר ונידב. קרב בבמה. וכל שאינו לא נידר ולא נידב. אינו קרב בבמה:

GLU X -

(10) There is no difference between a great altar and a small altar except for the pesach offering. This is the general principle: any animal which a [small] altar, any animal which is not the object of a vow or a freewill-offering may not be brought on a [small] altar.

(יא) אין בין שילה לירושלם. אלא שבשילה אוכלים קדשים קלים. ומעשר שני. בכל הרואה. ובירושלים לפנים מן החומה. וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים. קדושת שילה יש אחריה היתר. וקדושת ירושלים אין אחריה היתר:

(11) There is no difference between Shiloh and Jerusalem except that in Shiloh sacrifices of lesser sanctity and second tithe could be eaten anywhere within sight [of the town], whereas in Jerusalem [they had to be eaten] within the walls. In both places the most holy sacrifices were eaten within the curtains. After the sanctification of Shiloh there is permission [for altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such permission.

ברטוורא על משוה מגילה

משמע בירושלמי וסעודת פורים שחל להיות בשבת מאחרין ולא מקדימין. ולכ"ע אין עושים אותה דאמרי דעבדי לה ביום י"ד שבו קורין את המגילה, ואית דאמרי דמאחרין אותה לאחר השבת. והכי שהוא יום טיי, ומפטירים פקדתי, ושואלין ודורשין בהלכות פורים כל אותה שבת. וסעודת פורים אית ואע"פ שבני הכרכים קורין המגילה בי"ד כשחל מ"ו להיות בשבת, מ"מ אין קורין ויבא עמלק אלא בשבת בידו ויעבירנה ד' אמות ברשות הרבים, ואם יאחרנה עד אחד בשבת הוה ליה י"ו, ואמר קרא ולא יעבור. חל להיות. י"ד. בע"ש. עיירות ומוקפין קורין בו ביום, שאין קריאת מגילה בשבת, גזירה שמא יטלנה מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר. פעמים בזה ופעמים בזה כדמפרש ואזיל:

עשרה בטלנין. של בית הכנסת, שבטלים ממלאכתן ונוונים משל צבור כדי להיות מצויין תמיד בשעת בשבת:

עשר וחמשה עשר של אדר שני, אלא מקרא מגילה ומחנות לאביונים, הא לענין הספד וחענית זה וזה אין בין אדר ראשון לאדר שני וכוי הכי קאמר אין בין ארבעה עשר וחמשה עשר של אדר ראשון לארבעה התפילה בבהכ"נ:

אחרינא שאטורים בשבת ומותרים ביו"ט אע"פ שאינם צורך אוכל נפש, כגון משילין פירות דרך ארובה בית הלל דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה הותרה נמי שלא לצורך אכילה. ואיכא נמי מילי ולא את הלולב ולא את הס"ת לרשות הרבים כיון שאין בהם צורך אוכל נפש. ואין כן הלכה אלא כדברי אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד. מתניתין ב"ש היא [ביצה יב.] דאמרי אין מוציאין את הקטן שוין:

אין בין המודר הנאה. אין מודר הנאה חמור ממודר מאכל אלא דריסת הרגל, שמודר הנאה אסור לו ביו"ט, אבל לא בשבת:

שתי ראיות. בין ביום אי בין בשני ימים רצופים. וכן ג' ראיות בין ביום אי בין בג' ימים רצופים, או בי ליכנס בתוך שלו ומודר מאכל מותר:

ביום אי ואי למחר:

שמן המשחה בימיו, ולא היו כהנים גדולים אלא בלבישת הבגדים בלבד: למרובה בבגדים. כהנים ששמשו בביח שני, ואף בביח ראשון מן יאשיהו ואילך שנגנוה צלוחיח של נכתבין בכל לשון. בכתב של כל אומה ובלשון של כל אומה:

אין בין במה גדולה. בשעת היתר הבמות מיירי. במה גדולה היא במת צבור שהיתה בנוב וגבעון:

בכל הרואה. בכל מקום שיכול לראות משם את שילה:

פול ד

(א) הקורא את המגילה למפרע לא יצא. קראה על פה. קראה תרגום. בכל לשון. לא יצא. אבל קורין אותה ללועזות בלעז. והלועז ששמע אשורית יצא:

(1) If one reads the Megillah out of order, he has not fulfilled his obligation. If he reads it by heart, if he reads it in a translation [targum], or in any other language, he has not fulfilled his obligation. But they may read it to those who do not understand Hebrew in a language other than Hebrew. One who doesn't understand Hebrew who heard it in Assyrian [Hebrew], has fulfilled his obligation.

(ב) קראה סירוגין ומתנמנם יצא. היה כוחבה. דורשה ומגיהה. אם כיון לבו יצא. ואם לאו לא יצא. היתה כתובה בסם. ובסיקרא. ובקומוס ובקוקותום. על הנייר. ועל הדפתרא. לא יצא. עד שתהא כתובה אשורית על הספר ובדיו:

(2) If one reads it with breaks, or naps [in between readings], he has fulfilled his obligation. If he was copying it, explaining it or correcting [a scroll of Esther], if he directed his heart, he has fulfilled his obligation, but if not, he has not fulfilled his obligation. If it was written with arsenic, with red chalk, with gum or with sulfate of copper, or on paper or on scratch paper, he has not fulfilled his obligation, unless it is written in Assyrian on parchment and in ink.

(ג) בן עיר שהלך לכרך. ובן כרך שהלך לעיר. אם עתיד לחזור למקומו. קורא כמקומו. ואם לאו קורא עמהן. ומהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו. רבי מאיר אומר כולה. רבי יהודה אומר מאיש יהודי. רבי יוסי אומר מאחר הדברים האלה:

(3) A resident of a town who has gone to a walled city or a resident of a walled city who has gone to a town, if he is to return to his own place he reads according to the rule of his own place, and if not reads with them. From where does a man read the Megillah and thereby fulfill his obligation? Rabbi Meir says: all of it. Rabbi Judah says: from "There was a Jew" (Esther 2:5). Rabbi Yose says: from "After these things" (Esther 3:1).

(ד) הכל כשרין לקרות את המגילה הוץ מחרש שוטה וקטן. רבי יהודה מכשיר בקטן. אין קורין את המגילה. ולא מלין. ולא טובלין. ולא מזין. וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול עד שתוץ החמה וכולן שעשו משעלה עמוד השחר. כשר:

(4) All are qualified to read the Megillah except a deaf person, an idiot and a minor. Rabbi Judah qualifies a minor. They do not read the Megillah, nor circumcise, nor go to the mikveh, nor sprinkling [purificatory waters], and similarly a woman keeping day for day should not take a ritual bath until the sun has risen. But if any of these things is done after dawn, it is valid.

(ה) כל היום כשר לקריאת המגילה. ולקריאת ההלל. ולחקיעת שופר. ולנטילת לולב. ולתפלת המוספין. ולמוספין. ולוידוי הפרים. ולוידוי המעשר. ולוידוי יום הכפורים. לסמיכה. לשחיטה. לתנופה. להגשה. לקמיצה. ולהקטרה. למליקה. ולקבלה. ולהזייה. ולהשקיית סוטה. ולעריפת העגלה. ולטהרת המצורע.

(5) The whole day is a valid time for reading the Megillah; reciting Hallel; for the blowing of the shofar; for taking up the lulay; for the Musaf prayer; for Musaf sacrifices; for confession over the oxen; for laying on of hands; for slaughtering confession of sins on Yom Hakippurim; for laying on of hands; for slaughtering lithe sacrifices]; for waving [them]; for bringing near [the vessel with the minhahoffering to the altar]; for taking a handful; for placing it on the fire; for pinching off [the head of a bird-offering]; for receiving the blood [in a vessel]; for sprinkling the blood on the altar]; for making the sotah drink [the bitter waters]; for breaking the neck of the heifer; and for purifying the metzora.

- (ו) כל הלילה כשר לקצירת העומר. ולהקטר חלבים ואיברים. זה הכלל. דבר שמצותו ביום. כשר כל היום. דבר שמצותו בלילה. כשר כל הלילה:
- (6) The whole night is valid for reaping the Omer and for burning fat and limbs [on the altar]. This is the general principle: any matter whose commandment is during the day, is valid all day and any matter whose commandment is at night is valid all as a night is valid all as night is valid all as a night is valid all as night is valid all as a night is valid all as a night is valid as a night is va

ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגלה למפרע לא יצא. דכתיב (אסתר טי:כ"ח) והימים האלה נזכרים ונעשים, מה עשיית הימים א"א למפרע, דא"א שיהא חמשה עשר קודם ארבעה עשר, אף זכירה שהיא קריאת המגילה, למפרע לא:

סירוגין. שקרא מעט ושהא, וחזר וקרא מעט ושהא, אפילו שהא יותר מכדי לגמור את כולה, יצא:

בן עיר. שומנו בי"ד:

הכל כשרים לקרות את המגילה. הכל לאחויי נשים: ולוידוי הפרים. פר כהן משיח, ופר העלם דבר של צבור, שמתודים עליהם חטאם שהביאום עליו: ולהקטר חלבים ואברים. מותרי תמיד של בין הערבים, דכתיב בהו (ויקרא וי:בי) היא העולה על מוקדה על המובח כל הלילה:

GLY X

(א) בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת. בית הכנסת לוקחין תיבה. תיבה ליקחין מטפחות. מטפחות לוקחין ספרים. ספרים לוקחים תורה. אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים. ספרים לא יקחו מטפחות. מטפחות לא יקחו תיבה. תיבה לא יקחו בית הכנסת. בית הכנסת לא יקחו את הרחוב. וכן במותריהן. אין מוכרין את של רבים ליחיד. מפני שמורידין אותו מקדושתו. דברי רבי יהודה. אמרו לו אם כן אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה:

(1) Townspeople who sold the town square, they may buy with the proceeds a synagogue. [If they sold] a synagogue, they may buy with the proceeds an ark. [If they sold] an ark they may buy covers [for scrolls]. [If they sold] covers, they may buy a Torah they may not buy with the proceeds scrolls [of the Tanakh]. If [they sold] scrolls they may not buy with the proceeds scrolls [of the Tanakh]. If [they sold] as synagogue. If [they sold] as synagogue they may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not buy a synagogue they may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not sell [something] belonging to a community because this lowers its sanctity, the words of Rabbi Yehuda. They said to him: if so, it should not be allowed to sell from a larger town to a smaller one.

(ב) אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי. שאם ירצו יחזירוהו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים מוכרים אותו ממכר עולם. חוץ מארבעה דברים למרחץ. ולבורסקי. ולטבילה. ולבית המים. רבי יהודה אומר מוכרין אותו לשם חצר והלוקח מה שירצה יעשה:

(2) They may not sell a synagogue except with the stipulation that it may be bought back whenever they want, the words of Rabbi Meir. But the sages say: they may sell it in perpetuity, except for four purposes for it to become one of four things: a bathhouse, a tannery, a ritual bath, or a urinal. Rabbi Judah says: they may sell it to be a courtyard, and the purchaser may do what he likes with it.

(ג) ועוד אמר רבי יהודה בית הכנסת שחרב אין מספידין בחוכו. ואין מפשילין בחוכו חבלים. ואין פורשין לחוכו מצודות. ואין שוטחין על גגו פירות. ואין עושין אותו קפנדריא שנאמר (ויקרא כו, לא) והשימותי את מקדשיכם. קדושתן אף כשהן שוממין. עלו בו עשבים לא יתלוש. מפני עגמת נפש:

(3) Rabbi Judah said further: a synagogue that has fallen into ruins, they may not eulogize in it, nor twist ropes, nor to spread nets [to trap animals], nor to lay out produce on its roof [to dry], nor to use it as a short cut, as it says, "And I will desolate your holy places" (Leviticus 26:3 their holiness remains even when they are desolate. If grass comes up in it, it should not be plucked, [in order to elicit] melancholy.

(ד) ראש חדש אדר שחל להיות בשבת. קורין בפרשת שקלים. חל להיות בתוך השבת. מקדימין לשעבר. ומפסיקין לשבת אחרת. בשניה זכור. בשלישית פרה אדומה. ברביעית החדש הזה לכם. בחמישית חוזרין לכסדרן. לכל מפסיקין. בראשי חדשים. בחנוכה. ובפורים. בתעניות ובמעמדות. וביום הכפורים:

(4) If Rosh Hodesh Adar falls on Shabbat the portion of shekalim is read [on that day]. If it falls in the middle of the week, it is read on the Shabbat before, and on the next Shabbat there is a break. On the second [of the special Shabbatot] they read "Zakhor;" On the third the portion of the red heifer; On the fourth "This month shall be for you;" On the fifth the regular order is resumed. They interrupt [the regular order] for anything: for Rosh Hodesh, for Hanukkah, for Purim, for fasts, for Ma'smadot, and for Yom Hakippurim.

(ה) בפסח קורין בפרשת מועדות של חורת כהנים. בעצרת שבעה שבועות. בראש השנה. בחדש השביעי באחד לחדש. ביום הכפורים אחרי מות. ביום טוב הראשון של חג. קורין בפרשת מועדות שבחורת כהנים. ובשאר כל ימות החג. בקרבנות החג:

(5) On Pesah we read from the portion of the festivals in Leviticus (Torat Kohanim) (Leviticus 23:4). On Shavuot, "Seven weeks" (Deuteronomy 16:9). On Rosh Hashanah "On the seventh day on the first of the month" (Leviticus 23:2. On Yom Hakippurim, "After the death" (Leviticus. On the first day of the Festival [of Sukkot] they read from the portion of the festivals in Leviticus, and on the other days of the Festival [of Sukkot] the [sections] on the offerings of the Festival.

(ו) בחנוכה בנשיאים. בפורים ויבא עמלק. בראשי חדשים. ובראשי חדשיכם. במעמדות. במעשה בראשית. בתעניות. ברכות וקללות. אין מפסיקין בקללות. אלא אחד קורא את כולן. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין כסדרן. ואין עולין להם מן החשבון. שנאמר (ויקרא כג, מד) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל. מצותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו:

(6) On Hanukkah they read the section of the princes (Numbers. On Purim, "And Amalek came" (Exodus 17:8). On Rosh Hodesh, "And on the first of your months" (Numbers 28:11). On Maamadot, the account of the creation (Genesis 1:1-2:3). On fast days, the blessings and curses, but rather one reads them all. On Monday and interrupt while reading the curses, but rather one reads them all. On Monday and Thursday and on Shabbat at minhah they read according to the regular order and this does not count as part of the reading [for the succeeding Shabbat]. As it says, "And Moshe declared to the children of Israel the appointed seasons of the Lord" (Leviticus 23:44) it is their mitzvah that each should be read in its appropriate time.

ברטנורא על משנה מגילה

בני העיר. רחובה של עיר. יש בה קדושה, שמתפללין בה בתעניות. וחכמים פליגי על סתם מתניתין ואמרי רחובה של עיר אין בה משום קדושה, הואיל ואין מתפללין בה אלא באקראי בעלמא. והלכה בבתוח.

בחכמים: אלא על תנאי. ואפילו משל רבים לרבים אסור למכור מכירה חלוטה, דדרך בזיון הוא, כלומר אינו

בעינינו כלום. ואין הלכה כר"מ: ואין מפשילין. גודלים ופותלים. וה"ה לכל שאר מלאכות, אלא שהפשלת חבלים צריך מקום רחב ידים,

אלי. ומפטירין, בפסח, העצמות היבשות. ובסוכות ביום בא גוג. שמסורת בידינו דתחיית המתים עתידה ויהי אחרי מות משה. ושבת שחל להיות בחולו של מועד, בין בפסח בין בסוכות, קורין ראה אתה אומר ביו"ט אחרון של חג, כל הבכור, ומפטירין ויהי ככלות שלמה. ולמחר קורין וזאת הברכה, ומפטירין הרביעי, ישראל קורא וביום החמישי, והרביעי חוזר וקורא וביום השלישי וביום הרביעי. וכן כולם. והרביעי הוזר וקורא וביום השני וביום השלישי. וביום הד' כהן קורא וביום השלישי, לוי קורא וביום יום ראשון של חוה"מ, כהן קורא וביום השני, לוי קורא וביום השלישי, ישראל קורא וביום הרביעי, בא לה'. וביו"ט שני ויקהלו אל המלך. ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג, כיצד, יום ג' שהוא ומפטירין ביונה. בשני ימים טובים של הג קורין שור או כשב או עז ומפטירין ביו"ט ראשון הנה יום לי אפרים. ביוה"כ שחרית קורין באחרי מות, ומפטירין כה אמר רם ונשא. במנחה קורין בעריות, דבר"ה נפקדה שרה, ומפטירין בחנה שגם היא נפקדה בר"ה. ביו"ט שני בעקידה, ומפטירין הבן יקיר של יחזקאל. ביו"ט שני של גליות קורין כל הבכור, ומפטירין בחבקוק. בראש השנה וה' פקד את שרה, הבכור, ומפטירין עוד היום בנוב לעמוד. בעצרח, ביו"ט ראשון, בחודש השלישי, ומפטירין במרכבה הפסח במועדו. בשביעי שירת הים, ומפטירין וידבר דוד. בח' שהוא יו"ט אחרון של גליות קורין כל בשלישי קדש לי כל בכוד. ברביעי אם כסף תלוה. בחמישי פסל לך. בששי ויעשו בני ישראל את ביום ראשון משכו וקחו לכם, ומפטירין בפסח גלגל. בשני שור או כשב, ומפטירין בפסח יאשיהו. בפרשת מועדות שבתורת כהנים. שור או כשב או עז. וביומא קמא מיירי. והאידנא נהוג עלמא שקורין קורין פרשת שקלים. כי תשא, להודיע שיביאו שקליהם באדר, כדי שיקריבו בא' בניסן מתרומה חדשה: ובהכ"נ בית גדול הוא וראוי לכך והוי אורחיה:

להיות בפסח, ומלחמות גוג ומגוג בסוכות: במעמדות במעשה בראשית. שבשביל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתן מפורש במסכת תענית בפרק אחרון:

GLU 1

(א) הקורא את המגילה. עומד. ויושב. קראה אחד. קראה שנים יצאו. מקום שנהגו לברך יברך. ושלא לברך לא יברך. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין שלשה. אין פוחתין ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה. ולאחריה:

(1) He who reads the Megillah may either stand or sit. Whether one read it or two read it [together] they [those listening] have fulfilled their obligation. In places where it is the custom to say a blessing, they say the blessing, and where it is not the custom they do not say the blessing. On Mondays and Thursdays and on Shabbat at minhah, three read from the torah, they do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it.

(ב) בראשי החדשים. ובחולו של מועד. קורין ארבעה. אין פוחחין מהן. ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפוחח והחוחם בחורה מברך. לפניה. ולאחריה. זה הכלל. כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב. קורין ארבעה. ביום טוב חמשה. ביום הכפורים ששה. בשבת שבעה. אין פוחחין מהן. אבל מוסיפין עליהן. ומפטירין בנביא. הפוחח והחוחם בחורה. מברך לפניה ולאחריה:

(2) On Rosh Hodesh and on the intermediate days of festivals four read. They do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it. This is the general frue. On Yom Hakippurim six. On Shabbat seven; they may not decrease [from this number] but they may add [to it], and they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it.

(ג) אין פורסין את שמע. ואין עוברין לפני התיבה. ואין נושאין את כפיהם. ואין קורין בתורה. ואין מפטירין בוביא. ואין עושין מעמד ומושב. ואין אומרים ברכת אבלים ותנחומי אבלים. וברכת חתנים. ואין מזמנין בשם. פחות מעשרה. ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן:

(3) They do not recite the Shema responsively, And they do not pass before the ark; And they [the priests] do not lift up their hands; And they do not read the Torah [publicly]; And they do not conclude with a haffarah from the prophets; And they do not make stops [at funeral] processions; And they do not say the blessing for mourners, or the comfort of mourners, or the blessing of bridegrooms; And they do not mention God's name in the invitation [to say Birkat Hamazon]; Except in the presence of ten. [For redeeming sanctified] land nine and a priest [are sufficient], and similarly with human beings.

(ד) הקורא בחורה לא יפחות משלשה פסוקים. לא יקרא למחורגמן יותר מפסוק אחד. ובנביא שלשה. היו שלשחן שלש פרשיות. קורין אחד אחד. מדלגין בנביא. ואין מדלגין בחורה. ועד כמה הוא מדלג. עד כדי שלא יפסוק המחורגמן:

(4) One who reads the Torah [in public] may not read less than three verses. And he should not read to the translator more than one verse [at a time], but [if reading from the book of a] prophet [he may read to him] three at a time. If the three verses constitute three separate paragraphs, he must read them [to the translator] one by one. They may skip [from place to place] in a prophet but not in the Torah. How far may he skip [in the prophet]? [Only] so far that the translator will not have stopped [before he finds his place].

(ה) המפטיר בנביא הוא פורס על שמע. והוא עובר לפני החיבה. והוא נושא את כפיו. ואם היה קטן. אביו או רבו עוברין על ידו:

(5) The one who concludes with the haftarah also leads the responsive reading of the Shema and he passes before the ark and he lifts up his hands. If he is a child, his father or his teacher passes before the ark in his place.

(ו) קטן קורא בחורה ומתרגם. אבל אינו פורס על שמע. ואינו עובר לפני החיבה. ואינו נושא את כפיו. פוחח פורס את שמע ומתרגם. אבל אינו קורא בחורה. ואינו עובר לפני החיבה. ואינו נושא את כפיו. סומא פורס את שמע ומחרגם. רבי יהודה אומר כל שלא ראה מאורות מימיו. אינו פורס על שמע:

(6) A child may read in the Torah and translate, but he may not pass before the ark or lift up his hands. A person in rags may lead the responsive reading of the Shema and translate, but he may not read in the Torah, pass before the ark, or lift up his hands. A blind man may lead the responsive reading of the Shema and translate. Rabbi Judah says: one who has never seen the light from his birth may not lead the responsive reading of the Shema.

(ז) כהן שיש בידיו מומין. לא ישא את כפיו. רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסטיס. ופואה. לא ישא את כפיו. מפני שהעם מסתכלין בו:

(7) A priest whose hands are deformed should not lift up his hands [to say the priestly blessing]. Rabbi Judah says: also one whose hands are colored with woad or madder should not lift up his hands, because [this makes] the congregation look at him.

(ח) האומר איני עובר לפני התיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור. בסנדל איני עובר. אף יחף לא יעבור. העושה תפלחו עגולה. סכנה ואין בה מצוה. נתנה על מצחו. או על פס ידו. הרי זו דרך המינות. ציפן זהב ונתנה על בית אונקלי שלו. הרי זו דרך החיצונים:

(8) If one says, "I will not pass before the ark in colored clothes," even in white clothes he may not pass before it. [If one says], "I will not pass before it in shoes," even barefoot he may not pass before it. One who makes his tefillin [for the head] round, it is dangerous and has no religious value. If he put them on his forehead or on the palm of his hand, behold this is the way of heresy. If he overlaid them with gold or put [the one for the hand] on his sleeve, behold this is the manner of the outsiders.

(ט) האומר יברכוך טובים. הרי זו דרך המינות. על קן צפור יגיעו רחמיך ועל טוב יזכר שמך. מודים.מודים. משתקין אותו. המכנה בעריות. משתקין אותו. האומר מזרעך לא תתן להעביר למולך (ויקרא ית, כא). ומזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא. משתקין אותו בנזיפה:

(9) If one says "May the good bless you," this is the way of heresy. [If one says], "May Your mercy reach the nest of a bird," "May Your name be mentioned for the good," "We give thanks, we give thanks," they silence him. One who uses euphemisms in the portion dealing with forbidden marriages, he is silenced. If he says, [instead of] "And you shall not give any of your seed to be passed to Moloch," (Leviticus 18:21) "You shall not give [your seed] to pass to a Gentile woman," he silenced with a rebuke.

(י) מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם. מעשה תמר נקרא ומיתרגם. מעשה עגל הראשון נקרא ומיתרגם. והשני נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים. מעשה דוד ואמנון. לא נקראין ולא מיתרגמין. אין מפטירין במרכבה. ורבי יהודה מתיר. רבי אליעזר אומר. אין מפטירין בהודע את ירושלים:

(10) The incident of Reuven is read but not translated. The story of Tamar is read and translated. The first part of the incident of the golden calf is both read and translated, but the second is read but not translated. They do not conclude with stories of David and Amnon are not read or translated. They do not conclude with the portion of the chariot as a haftarah. But Rabbi Judah permits this. R. Eliezar says: they do not conclude with "Proclaim Jerusalem's [abominations]" (Ezekiel as a haftarah.

ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגילה עומד ויושב. רצה עומד רצה יושב:

מנענע: ואין מוסיפין עליהן. דבראשי חדשים ובחולו של מועד נמי איכא בטול מלאכה, דמלאכת דבר האבד

וברכו וברכה ראשונה שלפני קריאת שמע. פורסין, לשון פרוסה, כלומר חצי דבר, משתי ברכות שלפני אין פורסין על שמע. עשרה שבאו לבית הכנסת אחר שקראו צבור את שמע, עומד אחד ואומר קדיש

ל"ש אומר ברכה אחת:

ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. שלא יטעה המתורגמן שמתרגם על פה:

המפטיר בגביא. מי שרגיל להפטיר בגביא, תקנו הכמים שיהא הוא פורס על שמע ברבים:

קטן קורא בתורה. ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משלישי ואילך:

כהן שיש בידו מומין. וכן בפניו או ברגליו:

אף בלבנים לא יעבור. היישינן שמא מינות נזרקה בו, דעובדי ע"ז מקפידין בכך:

יברכוך טובים הרי זו דרך מינות. שצריכין ישראל לצרף עמהם פושעי ישראל באגודת העניותיהם.

במימר לקמן: מעשה אמנון ותמר נקרא ומיתרגם. ולא היישינן ליקריה דדוד. והוא, דלא כחיב אמנון בן דוד, כדבעינן שהרי חלבנה ריחה רע ומנאה הכתוב עם סממני הקטורת:

בן יהוידע על מגילה

פרק ב הקורא למפרע

או יובן בס"ד כי האבות הם רגלי הכסא ויאַלִים, גימטריא פָּמֵא [18] ולכן נקראים בְּנֵי אֵלִים כלומר בְּנֵי הַפָּמָא. וּמָה דְאוּ לּוֹמֶר בְּרְכַּת יהַשְׁנִים, בְּתְּשִׁיעִית: אָמֶר דְבִּי אַלְבְּסְּנְדְרִי: בְּנָגֶּּה מִבְּקִינֵי בְּתְּשִׁיעִית: אָמֶר דְבִּי אַלְבְּסְנְדְרִי: בְּנָגֶּה מִבְּקִינֵי בְּשָׁעִיי. הקשה מהרש"א ז"ל כיון דפירש רש"י ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים, ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים, ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים, ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים,

ונראה לי בס"ד משום דבהאי קרא רומו העונע שיעשה לו שלא יוכל להפקיע עוד מכאן ולהבא. והא דאותיות העומדים בראש וסוף החיבה נקראים ורועות, וכאן אמר יוְרוֹע יַשְׁע ימשמע חד והוא אות עי"ן שבסוף שמו של דַשָּע דאם מסיר אותו ישאר יַבְשׁי ורמו בזה שיעני אותו וישאר דַשׁ, ואז לא יוכל לקבץ החבואה חחת ידו כדי ליקר השער. וזהו ישְׁבֹר וְרוֹע דַשְׁעַ דְשָׁע הוא אות ליקר השער. וזהו ישְׁבֹר וְרֹע דַשְׁם דַשְׁעַ שהוא ליקר השער. וזהו ישְבֹר וְרֹע דַשׁם דָשָׁע שהוא ליקר השער. וזהו ישְבֹר וְרִע בַּשְׁם דָשְׁעַ שהוא ליקר השער על גלומר רשעתו אינה בעבירה של זנות וכיוצא אלא היא בענין יוקר השער של הדגן.

דוי יוד

שְּבְּחִוּם וְחָוֹר וְסִיְּרָם. אִין הכונה ששכחו סדר הברכות, דוה לא יחכן, דאפילו המון העם מתפללים כל שמונה עשרה ואיך ישכחום? אך הכונה ששכח הטעמים של הסדר, למה זו ראשונה הנונה ששכח הטעמים של הסדר, למה זו ראשונה וזו שניה וזו שלישית וכיוצא וכמו שסידרם השייס כאן בטעמייהו וגם שכחו טעמי הסדר שיש בהם על פי הסוד. (תהלים קו, ב) לְמִי נְצָה בהם על פי הסוד. (תהלים קו, ב) לְמִי נְצָה הִייִ לְמַלֵּל בְּבּוּרוֹת הי? לְמִי שִׁיָכוֹל לְהַשְׁמִיעַ כְּל הַנִילִים לֹהשמיע כל תהלתו, ואיך תיקנו כל זה? יכולים להשמיע כל תהלתו, ואיך תיקנו כל זה?

רבי היים ויטאל] ז"ל בביאור (משנה אבות ו, ימים מים, מפורש בדברי מהרח"ו [מורנו הרב אותה **בְּתְּרֵין** וסוד הנזכר שמנע מהם הכפל של בתוך סֶלַע ראוי לעשות בה **מִשְּׁהּוּקָא** , אם יאמרו שאמר יש **מַלְה בְּסֶלַע** שהיא תיבת מַיִם המונחת יאמרו בו ב' פעמים מים צרוך להשתיקם, וזהו ימים מים׳ (הגיגה יד:) , נמצא יש מקום שאם לפרדס כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו "ן, וידוע מה שאמר רבי עקיבא לחכמים שנכנסו יֶסְלַעִּי במילוֹאִם ישׁ יְמַיִםי כזה: סמּ "ך למּ "ד ע**י** מְשְׁמִיקְא בַּתְּבֵין. נראה לי בס"ד בתוך אותיות מדה כנגד מדה נעקר מן העולם. מִּלְּה בְּסֶּלַע, שחושב שמחזק העולם שנברא בעבור השיר לכך העולם עיין שם, ועל כן שזה שהוא מרבה בשבח עקיבא, בעבור השיר שמקלסין להקב"ה נברא מְן הַעּוֹלְם. נראה לי בס"ד דאיתא באותיות דרבי בְשְׁבְחוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתָר מִדָּאי, נְעֶּקָר לזה אומרים סיימתנהו לשבחי דמרך. **הַמְּסַפֶּר** שמתכוין לקבץ שבחים הרבה מן הכלל ומן הפרט של המלך! וכן הענין כאן, והמניעה היא למי ברי זה גורע, דבאמת אין מספר לחדרים ולעליות וכך עליות בסתם שאינו מתכוין על ארמון פרטי מי שבא לומר יש למלך כך וכך חדרים בסתם וכך בכל הארמונים אלא רק מדבר בארמון פרטי, אבל גורע דאינו סופר כל החדרים ועליות שיש למלך הארמונים כך וכך חדרים וכך וכך עליות אין זה מספר ובא אחד וסיפר שיש בארמון אחד מן שיש לו כמה אלפים ורבבות ארמונים עד אין ושבח ספירה פרטית כנגדה והרי זה דומה למלך דברים כנגד ספירות העליונים שיש לכל ברכה ונראה לי בס"ד דאנשי כנסת הגדולה תיקנו

א) יכְּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרֶה לִשְׁמָהי יעוין שם.

עמר חוב או מחנה שכחוב בו חנו סלע לפלוני או חייב אני סלע לפלוני, ורוצה בעל השטר לזייף להוסיף אותיות ים על סלע, כדי שתהיה נקראת יסלעים, שבדעתו לחבוע מאות ואלפים, לא תועיל לו ערמתו כי יכול בעל דינו להשתיקו בתרין סלעים, כי יאמר מעוט רבים שנים. וזהו שאמר מלה בסלע, רוצה לומר אם תרצה להוסיף נקראת סלעים לשון רבים, עושים לך משְׁתּוּקָא לחביעתך, בְּתְּרִין סלעים שיפטרו אותך בהם דיאמרו לך מיעוט רבים שנים.

מיהו צריך להבין למה נקטו שיעור 'סָלִע' לדבור? ונראה לי בס"ד כי חוכו של אדם כמו בור עמוק נחלקים לארבעה חלקים: שמדבר על עצמו, ועל וולחו, על העבר, ומדבר על עצמו ועל וולחו על העחיד, נמצא נחלק קרבו לארבע בורות לארבעה חלקים של דבור, לכך נקרא דְּבּוּר - ד' בּוֹר, ולכן עשה ערך לדבור 'סֶלַע' שהוא ארבעה דנרים.

המלאכים דברו חביעתם על התורה בעבור חלק הסוד דוקא דשייך להם, וזהו שאמר מִלְּה בְּיֶסְלָעי ראשי חיבות פ וד ל אוין ע שיו, על זה היתה מלה של חביעה אך נשתחקו בתרין בשביל שנתן הקב"ה לישראל שתים חלקים ביחד חלק הסוד וחלק הנגלה דלא שייך במלאכים.

ועוד פירש מלה בסלע, דאמרו רבותינו ז"ל (קידושין לא.) כשאמר(שמות כ, ב) יאָנֹכִי וְלֹא (קידושין לא.) כשאמר(שמות כ, ב) יאָנֹכִי וְלֹא יהיהרו אומות העולם על זה ואמרו יהָנָה לְּךִי הרהרו אומות העולם על זה ואמרו לכבוד עצמו דורש! וזהו מִּלָּה בְּסָלְעַ הוא דבור ראשון שהוא גבוה שבעשרת הדברות ולהכי קרי ליה סלע שהוא גבוה אך נעשה להם מֵּשְׁתּוּקֵא ליה סלע שהוא גבוה אך נעשה להם מֵשְׁתּוּקֵא לִיה סלע שהוא גבוה אך נעשה להם מֵשְׁתּוּקֵא וּשְּרִי, כאשר שמעו דבור יפַבָּד אָת אָבִיף וְאָת יִשְׁרִי, כאשר שמעו דבור יפַבָּד אָת אָבִיף וְאָת דאז חזרו והודו לדברות ראשונות עד כאן דבריו דאז חזרו והודו לדברות ראשונות עד כאן דבריו יצֵּילי? יש להבין איך יצוייר זה בדעת? ונראה לי דלא קראו צֵּילְ בסתם אלא קראו יִשְׂרָאֶל

בנקוד סגול תחת האלף כזה יִשִּׁרְאָלי דאז יוצא בשמו שם אַ־ל ולא קראו כמו שם יִשִׁקְּעָאלי דאין נקוד תחת האלף דעל כן אינו יוצא במבמא אות האלף אלא העין נדבק עם הלמד, וכאשר הוא כן בשם יחוקאל הנביא ע"ה ופירש דכתיב אַלקי יִשְׂרָאַלי רוצה לומר אֱלקי יִשְׂרָאַל קרא שם אָל כשקראו ישראל, ולכן אברהם שמו כפול, הרי יו"ד אותיות, ושם יצחק אינו כפול הרי י"ד אותיות, ושם יעקב כפול הרי כ"ב ושם ישרן בלא אותיות כמנין שם אל.

דף ים

מעשה הנס.

מאן דְּאָמֵר (אַסתר ש, כט): יַבְּקָּדִי, תָּקֶפּוֹ שֶׁל אָחִשְׁנִרוֹשׁ. דכתיב (אַסתר א, ד) יְבָּהַרְאֹתוֹ אֶת עֹשֶׁר כְּבוֹדְ מַלְכִּוּתוֹי דנמצא שהיה עשיר גדול ואיך יצוייר שימכור אומה שלימה בעשרת אלפים ככר כסף? אשר אלו לא היו נחשבים אצלו אפילו בערך אבנים! ואם כן מוכח דהמן זייף באומרו שקנה אותם בעשרת אלפים ככר כסף, וכיון דזייף בזה זייף בכל ובטלו האגרות שכתב!

לל העל הערה בידר קטרוג מכח חמנע שלא מרהל לו כח מן יהודה ומן בנימין ובזה הכניע את המן שהיה בידר קטרוג מכח חמנע שלא קבלו אותה ומכח השבטים שהשתחור לעשר וכמר שכתב מהר"י ז"ל דבכח איש יהידי דאתי מהודה ביטל קטרוג חמנע, ומכח איש ימיני מהודה ביטל קטרוג חמנע, ומכח איש ימיני מהודה ביטל קטרוג השתחוה לעשר ביטל קטרוג ההשתחויה שהשתחוו השבטים לעשר.

גָאוּלָה שנעשה בה הנס. לומר אותיות מה של גָאוּלָה [CP], שמספרם עשה עצמו עבודה זרה. יומָה הִגִּיעַ אֲלֵיהָם׳ רוצה תרגום של ארירה, דאומרים ארור המן על אשר נרמז זה בתיבת כְּבָה שהוא מספר לוט [CP] שהוא יעל בְּבְהִי, דְשׁוִי נִפְשִׁיה עֲבוֹדָה זָרָה. נראה לי הגרוף מְהוּמָה. ישָה רָאָה שְרְדֶּבִי דְּאָרָקָנִי בְּהָעָרִי גדולה שנוסף אותיות ומה על אותיות מה ונעשה אָבְינְהָם,; בְּקְשָׁר וֹשְׁהָי! שנעשה להם מהומה שכלה זמן של עי שנה ועל ידי כך יומָה הָגִּיעַ הכפל יהיו יעַל כְּבָה׳ אותיות יעי כלהי פירוש ראה השבעים בזה דאות כף של כְּבָה כפול ואם תסיר שְּבְעִים שְּנִין וְלָא אִיפְּרוּק. נראה לי בס"ד נרמוו שֶׁלְ בֵּית הַמְּקְדָּשׁי. יעַלְ כְּבָה, מְשִּׁים דְּחָשִׁיב נסים. יקה רְאָהי אֲחַשְׁוַרוֹש שָנִשְׁהַּמֵשׁ בַּכּּלִים מדורות הראשונים ולכך הצליחו בה במעשה נזדמן אותה הלילה שהיתה מוחזקת בנסים גדולים ומאן דְּאָמֶר: מִ יבַּנְיְלָה הַהוֹא', מָּקְפּוּ שֶׁל נֵס כִי כן אם היה נותן עיניו במקצת היה עולה בידו. הכל ובזה ממילא נעשה נס ההצלה מה שאין **הֹג בֹבֹּוֹ כ**ִ בִיאוֹנוּ ונוולפוּ נעל הִינִיוּ לַכְלוֹת ומאן בֹאַמון: מֹ אָמַר מַנִּבְּרִים מַאַנִייִי, שַּׁלִפּוּ

יעל פָבָה י מְשׁוּם דְּמֶּרְדֶּבֵי לֹא יִבְּרַע וְלָא יִשְׁתַּחָוָה יעל פָבָה י מְשׁוּם דְמֶרְדֶבֵי לֹא יִבְּרַע נִישְׁתַּחָוֹנִה

> והיינו פָּבָה גימטריא 'לב אחד' [45], פירוש שהיה לו לב אחד, 'ימֶה הִגִּיעַ צַּלִיהֶם'? יְחָלִּי אוֹתוֹ וְאֶת פָּנָיו עֵל הָעֵץ'! שיצאה נשמת בניו ברגע אחד בעבור זכות מרדכי שהיה לו לב אחד.

> ואמר עוד י**טָה רָאָה ' אַחַשְׁוֵרוֹשׁ לָהָבִיא אָת סַפֶּר** הַזְּבְרוֹנוֹתּוֹ, יעַל פָּבָה', דְּוַמִּינְתֵּיה אָסָתֵּר לָהָמָּן בְּהַרֵיה נראה לי דדריש כְּבָה על סעודה לשון דוק בבכי, יּימֶה הִגִּיעַ אֲלֵיהָםייִ? כי מן הסעודה נולד

דף כא

או שניהם בישיבה או שניהם על גבי קרקע. הרב והתלמיד התחתונים שוים, שניהם בעמידה משה רבינו ע"ה כעומד, ללמדינו דעת בזה שיהיו וכונת בעל המאמר לומר כי נצטייר ונדמה לעיני מצרא שכתוב לא היינו יכולים לאומרו בפינו, דרך דמיון, עם כל זה אמר רבי אבהו אלמלא רבינו ע"ה בסיני אין זה אמיתות הדבר אלא הוא שבאמת הציור הזה שהיה מצטער לעיני משה שהיה נדמה לו כעומד ולא יושב ואף על פי מבין אמיתות הדבר, יעוין שם. וכן הענין כאן, הנבואה וכמחזה לפי שעה ואין דעתו של אדם וצורה אלא הכל יצוייר לעיני הנביא כמראה ובסיני נדמה לו כזקן ובאמת אין לו יתברך דמות ראה הדמיון שוה כי בים סוף נדמה לו כגיבור הענין של הנבואה דאפילו משה רבינו ע"ה לא הזה אינו קבוע לאותו נביא, אלא יהיה לפי אותו יהיה איזה דמיון לנגד עיניו לפי שעה, והדמיון הרמב"ם ז"ל בהלכות יסודי התורה, דכל נביא להשיג הנבואה כל אחד לפי ערכו, וכמו שכתב יצוייר לעיני הנביאים איזה דמיון כדי שיוכלו (שמות לג, כ) יכִּי לֹא יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָיי, אך פני שכינה, דכתיב על ידי משה רבינו ע"ה בעצמו עַּנְּבְיאִים אֲדַמֶּה, דאי אפשר לשום נביא לראות הכונה כי הנה קרא כתיב (הושע יב, יא) ייבְיַד פְבְנְכוֹל, שְּאָפְלוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוֹא בַעְּמִידָה. אַלְמִבְא מִלֵּבֹא פֿעוּד' אַגַאָפֿאָב לָאַמָּנוִי

ועוד נראה לי בס"ד דלעולם לא היה רואה משה רבינו ע"ה בהר בעת לימודו שום ציור ודמיון בעמידה אלא רק היה שומע הקול מדבר אליו ומלמדו, ומה שאמר לו (דברים ה, כז) 'עַמֹד עַמֶּדִי אמר לו בלשון זה המורה כאלו היה הקב"ה בעמידה, כדי ללמד לתחתונים שתהיה קריאתם בעומד. וגם ללמדם שלא יהיה הרב ע על גבי

> מטה ותלמידיו על גבי קרקע. **מימות משֶה עַד רְבֶּן גַּמֶּלִיאֵל, הַיּוּ לְמֵּדִין תּוֹרָה מְעַמֶּד**. נראה לי בס"ד הטעם כדי להטריח עצמן בתורה, כמו שאמרו (מגילה ו:) יְנֵעְהִּי וּמֶעֲאחִי תַּאֲמֶןי.

> או יובן הרגלים רומזים לנצח והוד, והתורה ניתנה על ידי לוחות שהוא סוד נצח והוד, ולמדוה מפי משה ואהרן שהם נצח והוד.

> או יובן הגוף שהוא עולם קטן עומד על שני רגלים רכן העולם עומד על החורה דכתיב (ירמיה לג, כה) אם לא בְרִיחִי יוֹמֶם וֶלְיָלֶה חֻּקּוֹת שָׁמַיִם וָאֶרֶץ לֹא שְׂמְהִיי והחורה כוללת שני עמודים שהוא עסק החורה וגם עמוד העבודה דיכל הקורא בפרשת עולה כאלו הקריב עולהי (מנחות קי.)

> אי נמי לימוד החורה מעומד יורה דראוי לאדם ללמוד חורה מן הרב שהוא דומה למלאך, דכתיב (מלאכי ב, 1) כי שׂפְחֵי כֹהַן יִשְׁמֶרוּ דַעַּת וְהַחּוֹרֶה יַבְקְשׁוּ מִפְּיהוּ כִּי מַלְאַרְ הַ' צְּבְקוֹת הּוּא, וידוע כי המלאכים אין להם ישיבה למעלה אלא הם עומדים דכחיב (זכריה ג, 1) יבֵּין הַעְּמֶרִים הָאֵּלֶה. רבות מְעַמֶּד, קַשׁוֹת מְנַשְּב. קשה יחן לו כח היור שם שהיה בלא אכילה ובלא שתיה ובלא היה שם שהיה בלא אכילה ובלא שתיה ובלא שינה וכיון שהיה עומד שם בנס בכח אלקי אם כן מה הפרש יש לו בין ישיבה לעמידה כי באמח

> ונראה לי דודאי לא יש אצלו הפרש ורק עשה לו כן שילמד רכות מעומד קשות מיושב כדי ללמד לתחתונים שהנהגתם וכוחן הוא טבעי שככה יעשו רכות מעומד וקשות מיושב ומאן דאמר שהיה ישוֹחָה' היינו כדי להראות הכנעה על דרך שאמרו גבי מלך בתפילת העמידה.

אינו עומד שם בכח טבעי?'